

İNGİLTERE BRİTİSH LİBRARY'DEKİ BİR ŞİİR MECMUASI VE MESTAP'A GÖRE İÇERİK TABLOSU

A POEM COLLECTION IN BRITISH LIBRARY IN UK AND TABLE OF CONTENT ACCORDING TO MESTAP

Doç. Dr. Yakup POYRAZ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Kahramanmaraş, Türkiye
ORCID NO: 0000-0003-2443-7533

Benay BIÇAK

Doktora Öğrenci, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı ABD, Samsun, Türkiye
ORCID NO: 0000-0003-1510-8113

Cite As Poyraz, Y. & Bıçak, B. (2021). "İngiltere British Library'deki Bir Şiir Mecmuası Ve Mestap'a Göre İçerik Tablosu", International Academic Social Resources Journal, (e-ISSN: 2636-7637), Vol:6, Issue:23; pp:410-428

ÖZET

Birer kültür mirası niteliği taşıyan şiir mecmuaları, hâlen bir kısmı bilinmeyen şair ve şiirlerin ortaya çıkarılması ve değerlendirilmesine katkı sağlaması açısından önemli kaynaklardır. Biz de Osmanlı Türkçesi ile yazılmış bir şiir mecmuasını British Library olarak da bilinen Londra'daki İngiltere Milli Kütüphanesi'nde tespit ettik. Bu yazıda Or.7085 numaralı elyazması şiir mecmuası ele alınmıştır. Türkiye'de ve dünyanın birçok kütüphanesinde Osmanlılar döneminde yazılmış, edebiyattan sağlığa birçok konuda yüzbinlerce elyazması nadide eser, araştırmacıların ilgisini beklemektedir. İngiltere'deki bu eser, 45 divan şairinin seçme şiirlerinin derlendiği bir şiir mecmuasıdır. Yazmada en çok Baki'nin şiirlerine yer verilmiştir. Müstensihi belli olmayan eser, okunuşu kolay talik yazısı ile kaleme alınmıştır. Bu yazma 85 varaktır ve her bir sayfası 20 satırdan oluşmaktadır. Eserde toplam 4 kaside ve 308 gazel mevcuttur.

Anahtar Sözcükler: British Library, Or. 7085, Mestap, şiir mecmuası, elyazması

ABSTRACT

Poetry collections, which are cultural heritage, are important sources in terms of contributing to the creation and evaluation of poets and poems, some of which are still unknown. We detected this poetry collection written in Ottoman Turkish in the British Library in London, the capital of England. In this article, the Mecmua numbered Or.7085 in the British Library is analyzed. Turkey and the world in many libraries written in the Ottoman era, hundreds of thousands of manuscripts on many issues, from health rare literary work awaits the attention of researchers. This manuscript in England is a poetry collection compiling selected poems of 45 divan poets. Baki's poems are mostly used in the manuscript. Although the compendium of the collection is not known, the work was written with a nesih article. This manuscript is 85 leaves and each page consists of 20 lines. There are 4 odes and 308 ghazals in the work.

Key Words: British Library, Or. 7085, Mestap, poetry collection, manuscript

1. GİRİŞ

İnsanlar asırlar boyu içlerinde bulunan estetik duyguları dışarı vurmak istemişler ve bunun için çeşitli yollar aramışlardır. Bu duygular bazen bir resim bazen bir nota bazen de bir şiir olarak karşımıza çıkmıştır. Edebiyat gerek manzum ve gerekse mensur türde verilmiş eserlerle milletlerin yaşayışını, inançlarını, gelenek ve göreneklerini, kültür seviyesini gösteren, malzemesi dil olan sanat dalıdır. Klasik Türk edebiyatı ise 13. yüzyıldan 20. yüzyıl başlarına dek Türk edebiyatının en üst seviyede estetik anlayışının sergilendiği bir saha olmuştur (Poyraz, 2014:1).

Çalışmamızın içeriğini Osmanlı Türkçesi ile yazılmış Or.7085 numaralı şiir mecmuasındaki şiirlerin incelenmesi oluşturmaktadır. Çalışmamızın konusu olan şiir mecmuasını incelemeye geçmeden önce kısaca mecmualar ve şiir mecmuaları hakkında bilgi vermenin doğru olabileceğini öngördük. Ayrıca çalışmanın yöntemi MESTAP yani Mecmuaların Sistematiği Tasnifi Projesi'ne göre şekillenmiştir. Yazmadaki tüm şiirlerin MESTAP tablosu dökümü çıkarılmıştır (Link2).

1.1.Mecmualar

Mecmua, aynı veya farklı türden seçilmiş çeşitli hacimlerdeki metinlerin ve risâlelerin bir araya getirilmesiyle oluşturulan eserlerin ortak adıdır. Mecmû'a, Arapça "cem" (toplama, bir araya getirme) kökünden gelip mef'ûl bâbında müennes (dişil) bir kelimedir. "Toplanmış, bir araya getirilmiş" anlamına gelir (Uzun, 2003: 265).

Hz. Muhammed'in, hadislerin kaleme alınmasına izin vermesiyle birlikte, İslami çevrede bir nevi mecmua kültürü başlamış oldu. Bazı sahabeler, Hz. Muhammed'in sözlerini, mecmua tertip etme anlayışı çerçevesinde kendi intihap ve ihtiyaçlarına göre derleyince hadis literatüründe sahife, cüz ve kitap adıyla anılan ilk tedvinler doğmuştur (Uzun, 2003: 265).

Mecmua kelimesinin kütüphanecilikteki karşılığı “derleme”dir. Mecmuanın günümüzdeki sözlük anlamı “dergi”dir. Mecmua kelimesi güncel hayatta haftalık veya aylık süreli yayınların yerine kullanılmaktaydı. Eski Türk edebiyatıyla ve el yazması eserlerle ilgilenenlere göre ise “mecmua” kelimesinin karşılığını; “farklı kişilere ait metinlerin/metin parçalarının bir araya getirildiği eserler bütünü” olarak ifade etmek daha uygun olacaktır (Link2).

Mecmualardaki metinlerde çoğunlukla bir ortaklık veya benzerlik mevcuttur. Örneğin; Risâle mecmuaları (mecnû'atü'r-resâ'il) bir araya getirilmiş küçük hacimli eserlerden oluşur. Bu mecmualarda çoğunlukla konu ortaklığı da bulunmakla birlikte ana ortaklık kısmen hacimsiz derlemelerden oluşmasıdır. Buna rağmen hacimli eserlerden meydana gelen mecmualar da mevcuttur. Konuları aynı olan metinlerin derlendiği mecmualar, içerikleri ile anılmaktadır. Örneğin; içindeki bütün metinler kasidelerden meydana gelmiş ise “mecnû'a-i kasâ'id”, ilâhîlerden meydana gelmiş ise “mecnû'a-i ilâhiyât”, fetvalardan meydana gelmiş ise “mecnû'a-i fetâvâ” denmektedir (Köksal, 2012a: 409-431).

Mecmualar ilk başlarda, birçok yönden benzerlik oluşturdukları cönkler gibi; ilaç tariflerinin, notların, tarihî belgelerin; âyetlerin, hâdislerin, fetvâların, duaların, şiirlerin, ilâhîlerin, mektupların, latifelerin, lügaz ve muammaların toplandığı bir not defteri şeklinde meydana gelmiştir. Zaman içerisinde gelişip düzenli bir kompozisyona ve biçime kavuşarak türlerine göre bazı farklılıklar oluşturan bir kitap hüviyeti kazanmıştır. Türüne göre mecmuaların bazı düzen ve şekillere kavuşarak Araplar, Farslar ve Türkler arasında ilgi görüp farklı bir gelişim göstermesi ve çeşitli bilimsel alanlarda ferdi bir telif özelliği kazanması ilk örneklerinin ortaya çıkışından birkaç yüzyıl sonra meydana gelmiştir. Mecmuaların Osmanlı dönemindeki gelişim seyrine bakarak 15.yy'dan itibaren belirgin bir hâle geldikleri, 16.yy'dan sonra ise sayı ve çeşitlerinin iyiden iyiye arttığı söylenebilir. Osmanlı ve İran sahasında çok daha fazla rağbet edilen özel mecmuaların kağıdının kalitesi, rengi, boyutları, cildi, yazısı, tezhibi, şekli vb. özellikleri ve maddi nitelikleri itibari ile birbirinden çok farklı olduğu görülmektedir. Bu mecmuaların bir kısmı düzensiz, karalama defterini andırır şekilde, bir kısmının ise çok düzenli ve itinalı olarak sanat eseri özelliği taşıyacak şekilde yazıldığı görülmektedir. Düzensiz mecmuaların birçoğu doğrudan derleyicisinin eliyle yazılmış olduğu için okunaksız ve istinsah hataları ile doludur. Farklı kişilerin yazısına ve ilgisine göre şekillenmiş olan bu mecmualarda değişik konulara yer verilmiştir (Köksal, 2012a: 409-431).

Mecmualar tek bir dil ile (Arapça, Farsça, Türkçe) kaleme alınabildiği gibi müstensihin eğitim durumuna ve dillere olan hâkimiyetine bağlı olarak birkaç dilde de yazılabilmektedir. Metinler incelendiğinde dinî ve ilmi konuları içeren mecmuaların daha çok mensur ve Arapça, sanat ve edebiyat konularını içeren mecmuaların ise manzum ve Farsça-Türkçe olduğu tespit edilmektedir (Link2).

1.2. Şiir Mecmuaları

Şiir mecmualarındaki nazım şekillerinde ve nazım türlerinde bir benzerlik aranmaz. Kütüphanelerde şiir mecmuası, mecnû'a-i eş'âr veya mecnû'atü'l-eş'âr isimleriyle kayıtlıdır. Şiir mecmualarında farklı nazım biçimleriyle yazılmış pek çok şiir mevcuttur. Divan edebiyatının hemen her döneminde var olan nazirelere mecmualarda dahi rastlamaktayız. Şiir mecmualarını önemli kılan ise kimi şairlerin divanlarında mevcut olmayan, büyük bir olasılıkla herhangi bir divanın düzenlenmesinden sonra yazılmış olan manzumelere de yer verilmiş olmasıdır. Mecmualara bu açıdan baktığımızda, günümüze kadar gelememiş birçok şiirin hatta şairin varlığından haberdar olabildiğimizi görmekteyiz (Link2).

Şiir mecmualarında yer alan şiirlerin seçiminde “genel beğeni” ve “nazire geleneği” ön plandadır. Şiir mecmualarındaki en büyük etken müstensihin beğenisidir. Şiir mecmualarında farklı şairlerin farklı nazım şekillerindeki şiirleri düzensiz bir şekilde derlenmiştir. Bazı şiir mecmualarını müstensihleri şairdir ve mecmuada kendi şiirlerine de yer verir. Mecmuaların çoğunluğu müstensihlerin kaleminden çıkmıştır. Şiir mecmualarını boş sayfalarına veya derkenarlarına çeşitli ilaç tarifleri, dualar, tılsımlar, şecere kayıtları, padişahların cülus veya ölüm tarihleri gibi notlar yazıldığına görmekteyiz. Bu notların büyük bir yer kapladığı şiir mecmuaları, kütüphanelerde “mecnû'a-i eş'âr ve fevâ'id” olarak kaydedilebilmektedir (Köksal, 2010: 179-182; Link2).

Kimi mecmualarda farklı renklerde mürekkep ve yazı çeşidinin kullanıldığı görülmektedir. Bunun sebebi mecmuanın farklı dönemlerde birbirine eklenecek yazılmış olması veya farklı müstensihlerinin olmasıdır (Link2).

1.3.Şiir Mecmuaların Önemi

Yazma eser kütüphanelerimizde en fazla bulunan eserler şiir mecmualarıdır. Bu mecmuaları önemli kılan unsurlar ise şöyle sıralanabilmektedir:

- ✓ Şairlerin divanlarında yer almayan şiirlerine ulaşılabilir.
- ✓ Şiirlerin divanlardakinden farklı şekillerine rastlamak mümkündür.
- ✓ Unutulmuş ve kaynaklarda adı geçmeyen şairlerin şiirlerine ulaşmak mümkündür.
- ✓ Nüshası tespit edilememiş eserlere rastlamak mümkündür.
- ✓ Şairlerin hayatıyla ilgili ipuçlarına ulaşabiliriz.
- ✓ Çok fazla kullanılmayan veya örnekleri bilinmeyen nazım şekillerine ulaşabiliriz.
- ✓ Dönemin sanat anlayışı ve zevki ile ilgili ipuçlarına ulaşabiliriz.
- ✓ Müstensihin sanat anlayışı ve edebî beğenisi ile ilgili sonuçlara ulaşırız.

Bunların yanında mecmuaların boş sayfalarında veya derkenarlarda çeşitli otlarla yapılan ilaç tariflerine, dualara, tılsımlara, kimi münşeât örneklerine, bazı resmî ve tarihî kayıtlara rastlamak mümkündür (Köksal, 2012a: 409-431; Aydemir, 2001: 153).

2. İNGİLTERE BRİTİSH LIBRARY'DEKİ TÜRKÇE YAZMALAR

British Library, İngiltere Birleşik Krallık (UK) ulusal kütüphanesidir. 1997'de Londra'da kurulmuştur. Kütüphane bünyesinde bulunan pek çok ülkeden farklı dilde, formatta ve içerikte dünyanın en büyük ikinci kütüphanesidir. Daha önceleri British Museum bünyesi altında hizmet veren British Library 1998'de resmi açılışından sonra bağımsız bir biçimde varlığını sürdürmektedir. Ulusal Kütüphane kapsamında bu kuruma bağlı olarak çalışan 2 kütüphane Colindale ve Boston Spa kütüphaneleridir. Kütüphane bünyesindeki kaynaklardan faydalanmak için üyelik gerekir. Üyelik işlemleri kütüphaneye şahsen başvuru şeklinde yapılmaktadır (Link1).

19. yüzyılda Osmanlı sahasından elde edilen yazma eserler, kütüphanedeki Türkçe Yazmalar bölüm sorumlusu Charles Rieu tarafından ilk defa 1888 yılında toplu bir katalog hâlinde araştırmacıların hizmetlerine sunulmuştur. Daha sonra 1958'de Meredith-Owens, G. M. tarafından daktilo edilmek suretiyle bir el listesi hazırlanmış; en son olarak da Waley M. I. (trs.) tarafından hazırlanan küçük boyutta bir el listesi Kütüphane raflarında yerini almıştır. Rieu'nun hazırladığı 1888 tarihli katalogda Arap harfli Türkçe el yazma eser sayısı 483'tür. Bugün ise the British Library resmi internet sitesinde (Link1) bu sayının 2.000 civarında olduğu ve kütüphanenin yüksek akademik önemde öğeler başta olmak üzere Türkçe el yazmalarını satın almaya devam ettiği belirtilmektedir (Poyraz, 2010: 365).

2.1. British Library'deki Or. 7085 Numaralı Şiir Mecmuası

İngiltere British Library Oriental koleksiyonunda kayıtlı bulunan Or.7085 numaralı şiir mecmuası, muhtelif şairlerin şiirlerine yer verilen bir mecmuadır. Burada 45 farklı şairin şiirleri tespit edilmiştir. Ancak çoğunlukla Bâkî'nin şiirlerine yer verildiği görülmektedir. Mecmuada toplam 4 kaside ve 308 gazel mevcuttur.

Mecmuanın dili Osmanlı Türkçesidir. Talik yazısı ile okunaklı bir şekilde yapraklı deftere yazılmıştır. 45 derecelik eğik açıyla kaleme alınmıştır. Müstensih sayfaların etrafına cetvel çekmiştir. Mecmuanın ön tarafında bulunan nottan anladığımız üzere bu cetveller altın süslemelidir. Her bir sayfada 20 satır vardır. Mecmua her sayfaya, beş beyitten oluşan iki gazel gelecek şekilde yazılmıştır. Şairlerin gazelleri beş beyitten uzun olduğunda ise gazelden beş beyit seçilerek yazılmıştır (Mecmua BL, trs).

2.2.Eserin Şekil ve İçerik İncelemesi

Mecmua, Dîvân-ı Bâkî başlığıyla başlamaktadır. İlk dört şiir kasidedir ve Bâkî'ye aittir. Eserin tamamı değil 308 gazelden 191'i Bâkî'ye aittir. Mecmuada en çok şiiri bulunan şair Bâkî'dir. Bâkî'nin yanı sıra 44 farklı şaire de yer verilmiştir. Şairlerin yaşadığı dönem göz önüne alındığında geniş bir alan karşımıza çıkmaktadır. 15. yüzyıldan 17. yüzyıla kadar olan geniş zaman diliminde yaşamış şairlerinin mecmuada yer aldığı görülmektedir (İsen vd., 2011). Mahlası olmadığı için şairi tespit edilememiş 6 gazel vardır. Mecmuada yer alan şairlerin mahlasları ve gazel sayıları Tablo 1'de; şiirlerde kullanılan toplam 18 farklı aruz kalıbı da Tablo2'de gösterilmiştir.

Şair Adı (Alfabetik)	Doğum Yeri	Ölüm Tarihi	Gazel Sayısı
Âhî	Niğbolu	1517	4
Ahmedî	Amasya ?	1410'dan sonra	1
Ahmed Paşa	Edirne	1497	2
‘Amrî	?	1523	4
Bâkî	İstanbul	1600	191
Ca‘fer	Amasya	1514	3
Emrî	Edirne	?	1
Ġubârî	Akşehir	1566	1
Ġâfızî	?	?	1
Ġalîmî	?	?	1
Ġâverî	Manastır	1565	1
Ġayâlî	Vardar Yenicesi	1557	3
Ġayretî	Vardar Yenicesi	?	2
Ġusrev	?	?	3
İlâhî	?	?	1
‘İlmî	?	?	8
‘İşretî	Yenihisar	1566	1
‘İzzetî	?	?	1
MesiĠî	Priştine	1512	4
Mişâlî	?	?	1
MuĠibbî	Trabzon	1566	1
Mûsâ	?	?	1
Nâmî	Üsküp	?	1
Nazmî	?	?	1
Necâtî	Edirne	1509	32
Nehrî	?	?	1
Nizâmî	Aydonat	1697	1
Revânî	Edirne	1523	2
Sâ‘î	?	?	1
Selîmî	?	?	2
Sihri	?	?	1
Surûrî	?	?	1
Şem‘î	Prizren	1529	3
Şemsi	?	?	1
Şeyhî	Kütahya?	1431?	1
Şinâsî	?	?	1
Uşulî	Vardar Yenicesi	1538	1
‘Ubeydî	Edirne	1573	3
Ümidî	?	?	1
Üsküplü İshâk Çelebi	Üsküp	1537	5
Vecihî	?	?	1
YaĠya	Taşlıcalı	1582	1
Yetîmî	?	?	1
Zâtî	Balıkesir	1546	3
Zuhûrî	?	?	1
Mahlası olmayan şiirler	-	-	6

Tablo 1- Şairler ve Şiir Sayıları

Kullanılan Aruz Kalıpları	Sayısı
fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün	73
fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün	4
fe' ülün fe' ülün fe' ülün fe' ülün	1
fe' ülün fe' ülün fe' ülün fe' ül	2
fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün	69
fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün	2
fe' ilâtün mefâ' ilün fe' ilün	28
mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün	27
mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün fâ' lün	1
mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün fe' ilün	2
mefâ' ilün fe' ilâtün mefâ' ilün fe' ilün	5
mefâ' ilün mefâ' ilün fe' ülün	11
mef' ülü fâ' ilâtün mef' ülü fâ' ilâtün	2
mef' ülü fâ' ilâtü mefâ' ilü fâ' ilün	65
mef' ülü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ülün	17
mef' ülü mefâ' ilün mef' ülü mefâ' ilün	1
mef' ülü mefâ' ilün fe' ülün	1
müfte' ilün mefâ' ilün müfte' ilün mefâ' ilün	1

Tablo 2- Mecmuada Kullanılan Aruz Kalıpları

2.3. Mecmuanın Yazım ve İmlasıyla İlgili Bazı Tespitler

Mecmuada müstensih, gazelleri beşer beyitli olarak yazmıştır. Aslı beş beyitten uzun olan gazellerin bazı beyitlerine yer verilmeyerek eserde beş beyte indirildiği görülmektedir. Beyitlerin eksik olmasından dolayı bazı gazelerde mahlas beytinin olmadığı görülmektedir. Örneğin: G110'da mahlas yoktur. Çünkü Bâkî Divanı'nda (Küçük, 2015) yer alan mahlas beytine burada yer verilmemiştir.

Yayımlanmış divanlarda olan bazı gazellerin yayımlanmamış bazı beyitlerine tesadüf edilmiştir: Örneğin G113'teki 3. beyit Bâkî Divanı'nda (Küçük, 2015); G295'teki 4. beyit Necâtî Divanı'nda (Tarlan, 1992) yer almamaktadır. Bunlardan başka beyitlerin sıralaması yer yer divanlardakinden farklıdır. Müstensih bazı gazellerin sonuna beyitlerin düzenini bozmamak için “müfred” başlığı altında beyit eklemiştir. Ayrıca bir kolaylık unsuru olarak bazı gazelerde redifin her beyitte yazılmadığını gözlemlemekteyiz. Örneğin varak 10b'deki “kadeh” redifi her beyitte yazılmamıştır.

Müstensihin, bazı beyitlerde kelime ve ifade değişikliğine gittiği görülmektedir. Bazı beyitlerde ise yayımlanmış divanlara göre kelime noksanlığı olduğunu gözlemledik. Bu kelime eksiklikleri çoğunlukla beytin aruz kalıbına uymasını da engellemiştir.

Müstensih birkaç varağın derkenarına, gazelde eksik olan kelimeyi not etmiştir. Örneğin: G152 4. beyitte noksan olan “kıl” ifadesini derkenara not düşmüştür. 72b varağının derkenarına, G255 numaralı gazelin yanına bir beyit eklemiştir: Ayrıca Necâtîye ait olan G260'da “mahlas beyti” derkenara fazladan not düşülmüştür.

Bir iki beyitte ise satır arası kelimelerin yer değiştirdiği gözlemlenmektedir. Örneğin: G51, 1. beytin 1. dizesinde yer alan “devr” kelimesiyle, 2. dizede yer alan “seyr” kelimesinin yeri Bâkî Divanı'na göre (Küçük, 2015) değiştirilmiştir. Bazı gazelerde ise beyitlerdeki mısraların yerlerinin değiştirilmiş olduğu gözlemlenmektedir. Örneğin: G67'de 3. beyitteki birinci mısra ile ikinci mısraların yerleri, Bâkî Divanı'na göre değiştirilmiştir. Müstensihin zaman zaman buna benzer tasarruflar/hatalar yaptığını söyleyebiliriz.

Gazelleri karşılaştırırken divanlarda yer almayan gazellerin de olduğunu tespit ettik. Bu gazellerin edebiyatımıza ve çalışmamıza ışık tutması açısından önemi büyüktür. Elde mevcut divanı bulunan şairlerin divanında olmayan şairlerinin olması açısından tespit edilen bu gazeller not edilmiştir. Zâtî'ye ait olan 235 numaralı gazel, Zâtî Divanı'nda yoktur (Tarlan, 1968). Şem'î mahlaslı 269 numaralı gazele Şem'î Divanı'nda (Karavelioğlu, 2014) yer verilmemiştir. 130. gazelde mahlas beyit olmamasına karşılık varağın üst kısmına “Bâkî” diye not düşülmüştür. Fakat Bâkî Divanı'nda bu gazel mevcut değildir. Bu gazeli varağın üstündeki nottan yola çıkarak Bâkî'nin olarak kabul ettik.

Mecmuadaki şairlerin şiirleri, şairlerin divanlarını konu alan akademik çalışmalarla karşılaştırılmış, mümkün olduğunca aradaki farklılıklar ortaya konmuştur. Çalışmamızda aşağıdaki divan neşirleri gibi bazı akademik yayınlardan yararlanılmıştır: Hâverî (Açıl, 2016), Ahmedî (Akdoğan, trs.), Ubeydî (Arslan, 2013), Revânî

(Avşar, trs.), Taşlıcalı Yahya (Çavuşoğlu, 1977) Amrî (Çavuşoğlu, 1979), İshak Çelebi (Çavuşoğlu, 1989), Hayretî (Çavuşoğlu ve Tanyeri, 1977), Karamanlı Nizamî (İpekten, 1974), Şeyhî (İsen, 1990), Usulî (İsen, 1990), Ahî (Kaçalın, trs.), Mesihî (Mengi, 1995), Emrî (Saraç, 2002), Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü TEİS (Link3) vb.

2.4. Nüsha Tavsifi

Mevcut yazmanın başında ve sonunda üçer boş sayfa vardır. Mecmuanın ilk varasını (1a) incelediğimizde çiçeklerin arasında uçan iki simurg kuşunun resmedildiğini görmekteyiz (Ek-1). Simurg, Kaf dağında yaşadığı varsayılan, tüyleri renkli, yüzü insana benzer, asla yere konmayıp daima yükseklerde uçan ve kendisinde her kuştan bir alâmet bulunduran efsanevi bir kuştur (Pala, 2008: 24).

Varak 1b’de ise iki gonca ile bir gülün resmedildiğini görmekteyiz (Ek-2). Divan şiirinde en çok sözü edilen çiçek, güldür. Sevgilinin yüzü ve yanağı ile sıkı münasebeti vardır. Gülün açılması apayrı bir olaydır. Onun açılması bir neşe ve sevinç belirtisidir. Çünkü gül açılınca bahar gelir, eğlence başlar. Gül, bülbülün sevgilisidir. Âşık da sevgili denen gül karşısında şakıyıp duran bir bülbüldür (Pala, 2008: 171). Divan şiirinde gonca; sevgilinin ağzı yerine kullanılır ve açılmamışlık özelliği ile kendini gösterir. Goncanın gülmesi açılmasıdır. Tıpkı insanın güldüğü zaman ağzının açılması gibi. Onun kapalı hâli, içinde sırlar saklayan bir gülü andırır, onun açılması sırrının açığa çıkmasıdır. Gonca açılınca çiçeğin kokusu açığa çıkar (Pala, 2008: 168).

Varak 2a’da mecmua ile ilgili kimi notlara yer verildiğini görmekteyiz. Yazıların bir kısmı okunamaz hâldedir. Varağın sol üst köşesine “Dîvân-ı Bâkî ve Gayrihi - mim” ibareleri yazılmıştır. Varağın sonuna düşülen not ise şöyledir:

“anı her kim iderse der-meyân
mâlik olur buña ol bî-îştibâh ve bî-gümân
kâğıdı âbâdî cedveli zehab cildi laîf
hüsn-i hattı ta’lîkdir sehl’ül-ķurâ’ hem ‘ıyân”

Sayfanın sol alt tarafında bulunan imza, silindiği için okunamamıştır. Varak 2b’de ise Dîvân-ı Bâkî başlığı atılarak mecmuaya başlanmıştır ve ilk sayfa süslenmiştir. Sayfanın etrafı çerçevelemiş ve 8 beyte yer verilmiştir. Varak 3a’dan itibaren 85b’ye kadar sayfalar, etrafı çerçevelemiş 10 beyitten oluşmaktadır. 85b’den sonra etrafı çerçevelemiş fakat içi boş 7 varak bulunmaktadır. Bu 7. varağın sonuna şöyle bir not düşülmüştür: “İn kitâb şâhib Reşîd”. Buradan anladığımız üzere bu kitabın sahibinin adı Reşîd’dir.

3. MESTAP TABLOSU

Aşağıdaki tablo, mevcut mecmuadaki tüm şiirlerin MESTAP yani Şiir Mecmualarının Sistemik Tasnifi Projesi’ne göre hazırlanmış şiirler tablosudur (Link2).

Vr. nu.	Mahlas	Matla’ beyti / bendi	Makta’ beyti / bendi	Nazım şekli / birimi	Vezin	Açıklamalar
2b	Bâkî	Rûh-bahş oldu Mesîhâ-şîfat enfâs-ı bahâr Açdılar dîdelerin h’âb-ı ‘ademden ezhâr	Gül gibi hürrem ü hândân ola rûy-ı bahtuñ Sâğar-ı ‘ıyşuñ ola lâle gibi cevher -dâr	Kaside/1	...-/...-/...-/...	
5a	Bâkî	Eli ihsân u ‘atâ mevcin urur deryâdur Ne ‘aceb ger ola ğarķ-ı zer ü zîver hâtem	Bî-‘ aded hâtem ile kapuña erdi Bâkî Ki nice Rûm hâracına deger her hâtem	Kaside/2	...-/...-/...-/...	Gazeldeki bazı beyitlere yer verilmemiştir. Bunlardan biri de matla beytidir.
6b	Bâkî	Bâğa reşk itse ne var ravza-i firdevs-i berîn Şu kadar zînet ü fer virdi meh ü Ferverdin	Ruħuña beñzer idi âyine olsa rengin Öykünürdi lebüne la’l olaydı şîrin	Kaside/3	...-/...-/...-/...	Müstensih gazeldeki bazı beyitlere yer vermemiştir. Bunlardan biri de mahlas beytidir.
7b	Bâkî	Hürşîd öninde şu‘lelenür mâh-ı nev müdâm Güyâ ki şem‘a karşı görünür kenâr-ı câm	Baba Efendi Hâzreti kim hâk-i pâyine Gökden hilâl iki bükülür virüp selâm	Kaside/4	...-/...-/...-/...	Müstensih gazeldeki bazı beyitlere yer vermemiştir. Bunlardan biri

						de mahlas beytidir.
8a	Bâkî	Ezelden şâh-ı 'ışkuñ bende-i fermâniyuz cânâ Muhabbet mülkinün sultân-ı 'âlî-şâniyuz cânâ	Cihâmî câm-ı nazmum şî' r-i Bâkî gibi devr eyler Bu bezmün şimdi biz de Câmî-i devrâniyuz cânâ	Gazel/1	---/---/---/--- --	
8b	Bâkî	Belini kuçmadadır ol şanemün derd ü belâ Yoksa şîrin lebi 'âşıklara hâzır helvâ	Lüle-i hâme ile çeşme-i dilden Bâkî Eyledi kâ'ide-i âb-i hayât icrâ	Gazel/2	.../.../.../... ..	
8b	Bâkî	'Arîzün âb-ı nâbdur güyâ Zekânun bir habâbdur güyâ	Bâkiyâ hâl-i 'anberini anuñ Nâfe-i müşg-i nâbdur güyâ	Gazel/3	.../.../.../... ..	
9a	Bâkî	Gül-sitân bezm-i şarâb u câm-ı mey güldür baña Kulku-i halk-i şurâhî şavt-ı bülbüldür baña	Hayder-i Kerrânyam meydân-ı nazmun Bâkiyâ Nevk-i hâme Zü'l-fikâr u tab' Dülûldür baña	Gazel/4	.../.../.../... ..	
9a	Bâkî	Baňa çok cevrv itdügün'çün ey sipih-r-i bî-vefâ Âhumun uydı ulaşdı dūd-ı kebūdı saña	Ruħlarun vaşında pür-dağ itdi Bâkî sinisin Ehl-i diller didiler adını mir'atü 'ş-şafâ	Gazel/5	.../.../.../... ..	
9b	Bâkî	Cevr ü cefâna kâ'il olurum velî şehâ Maşşûş olaydı evvelde cihânda baña	Vaşşâfısın o serv-kadün râstı bugün Tab'-ı bülend-ıtarzuña ahsentü Bâkiyâ	Gazel/6	.../.../.../... ..	
9b	Bâkî	Ayağun toprağın özler bulurken gökde bir kevkib İşigün cânibin gözler zehî 'âlî-nazar kevkib	Muhabbet dağı yaq sineinde ferr-i devlet isterseñ Bilürsin olmaz ey Bâkî sa'âdet-baħş her kevkib	Gazel/7	.../.../.../... ..	
10a	Bâkî	Olsa zülfi o gül-'izâra niķâb Olur aşifte sünbül-i sır-âb	Ėam-ı devrân-ı dünî çekme yürü Bâkiyâ ol hemîşe mest-i ħarâb	Gazel/8	.../.../.../... ..	
10a	Bâkî	Gül yüzün vaşında bülbül kılsa elhânı dürüst Bâğda bir goncanun kalmaz giribânı dürüst	Bâkiyâ fennünde tutmaz kimse noqşanun senün Ėamdü lillâh tab' mevzün 'aql mizâmı dürüst	Gazel/9	.../.../.../... ..	
10b	Bâkî	La'lüñle câm yoq yire eyler müdam baħş İzhâr-ı ħaķ degülse ħarâz ħod ħarâm baħş	Bâkî ferid-i fenn-i suħandur nizâ'ı ko İlzâm iderler itme sakın iltizâm baħş	Gazel/10	.../.../.../... ..	
10b	Bâkî	Pür olup devr idicek meclis-i mestânı kadeħ Çarħ olur ħalka-i rindân meh-i tabâmı kadeħ	Yaraşur ħalka-i rindân dersem ey Bâkî Ėâtem-i Cemdür anuñ la'l-i Bedaħşanı kadeħ	Gazel/11	.../.../.../... ..	
11a	Bâkî	İtdi şikâr gönlümü bir şüh-ı şeh-levend Müjgânı tîr ü kaşı kemân tırrası kemend	A' dâ yanuñda ħurrem u ħandân u şâd-mân Bâkî ħamuñda zâr-ı dil-efĖâr mert-mend	Gazel/12	.../.../.../... ..	
11a	Bâkî	Leb-i ħandânun ile kıldun yâd Eyledün mürdelerün ruħın şâd	Bâkiye emr nedür sultânun Oldı emriñe muñi' münkâd	Gazel/13	.../.../.../... ..	
11b	Bâkî	Bulmağ isterdi 'ışķ içinde murâd Yâr-ı Şîrin degül midür Ferhâd	Bâkî hecrün ħamıyla cân virdi Dâd ey pâdişâh-ı 'âlem dâd	Gazel/14	.../.../.../... ..	
11b	Bâkî	Eylesün vaşlını dermân dil-i bîmâra meded Dostlar işte ben öldüm baña bir çâre meded	Mededüm kalmadı feryâd u fiğân eylemege Saña kimden ire ey Bâkiyâ bî-çâre meded	Gazel/15	.../.../.../... ..	
12a	Bâkî	Ne devrân muvâfiķ ne tâli' müsâ'id Ėolin boynuma şalmaz ol sim- sâ'id	Sözinden ne ħam Bâkiyâ müdde' inün Saña mâ'il olma 'âlemde şâhid	Gazel/16	.../.../.../... ..	
12a	Bâkî	Her kaçan gönlüme fikr-i 'arîz-ı dil-ber düşer Güyiyâ mir'ata 'aks-i pertev-i ħâver düşer	'Arîz u ruħşarunı medħ itse Bâkî her kaçan Şî' ri ey gül-çihre anuñ böyle rengin-ter düşer	Gazel/17	.../.../.../... ..	
12b	Bâkî	Rindler câmun ħabâb-âsâ yüzine baqıldılar Mey gibi sâķi-i bezmün ayağına aqıldılar	Bâkiyâ kılsun mu'aţtar bezm-i âfâķi diyü Pâdişâhun micmer-i 'adlinde şandal yaqıldılar	Gazel/18	.../.../.../... ..	
12b	Bâkî	Ėaddün ħatında ķamet-i şimşâd pest olur Zülfün yanında revnaķ-ı 'anber şikest olur	Bâkî çeker mi bâde-i engür minnetin Her kim ki mest-i cür'a-i câm-ı Elest olur	Gazel/19	.../.../.../... ..	
13a	Bâkî	Yıllar durur yoluñda senün pây-mâldür Miskîn zülfî ayağ şalma vebâldür	Bâr-ı belâ-yı 'ışķa heves kıлма Bâkiyâ Şayed taħammül itmeyesin iħtimâldür	Gazel/20	.../.../.../... ..	
13a	Bâkî	Bâd şol dem ki ħubâr-ı reh-i cânân getirür Nazâr-ı ehl-i dile küğl-i Şifâğân getirür	Zülfî endişesine varma şaķın ey Bâkî Anda mecmu' iledin 'aķlı perişân getirür	Gazel/21	.../.../.../... ..	
13b	Bâkî	Cânâne cefâ kılsa n'ola cânâ şafâdur Ağyar elemın çekdügümüz ya ne belâdur	Sâķi mey-i Bâkiyi getir bezme şafâ vir Çün kâr-ı cihân 'âķibetü'l-emr fenâdur	Gazel/22	.../.../.../... ..	
13b	Bâkî	Hele ben şöyle kıyâs eylerim ey ħayret-i ħür Küyuña nisbet ola gül-şen-i cennetde kuşur	Ruħlarun medħini eflâķe çıkardı Bâkiyâ Şevķden töldi yine nitelim Beytü'l-Ma'mür	Gazel/23	.../.../.../... ..	
14a	Bâkî	İllere mihr-i vefâsı ħoş gelür Bendeye cevrv ü cefâsı ħoş gelür	Ėayrı dermân istemez Bâkî ħuluñ Zaħmına derdün devâsı ħoş gelür	Gazel/24	.../.../.../... ..	
14a	Bâkî	Yârdan cevrv ü cefâ luţ u kerem gibi gelür Ėayrdan mihr [ü] vefâ derd ü elem gibi gelür	Bâkiyâ kanķı gönül şehrine gelse şeh-i 'ışķ Bile endüh-ı belâ ħayl u ħaşem gibi gelür	Gazel/25	.../.../.../... ..	
14b	Necâtî	Devr-i ruħuñda 'âşık şun la'l-i nâblar Gül mevsiminde içilür ince şarâblar	Bir yaña oldu ħâl ü ħaţ ü zülf-i müşg-bâr Cân ħülşenini ħaplayu tıtdı ħurâblar	Gazel/26	.../.../.../... ..	Müstensih gazeldeki bazı beyitlere yer vermemiştir. Bunlardan biri de mahlas beytidir.
14b	Necâtî	Yıllarla yandıñ imdedi sen şâhdan meded	Miskîn Necâtî ħaţ-ı ħoş-bü türâb ider	Gazel/27	.../.../.../... ..	

		Gör didi ki hey yazuğ Allâhdan meded	Ey zülfiğara ermez ise Şâhdan meded			
15a	Âhî	Ne nağş ider bizüm ile nigârî gördün mü Ne fitneler kıparur rûzgârî gördün mü	Şorar erişdüğine Âhî göz yaşımı döküp Kâba-yı surh ile ol gül-‘ izârî gördün mü	Gazel/28	..-./..-./..-./..	
15a	Necâtî	Lâle-ğadler yine gülşende neler etmediler Servi yürütmediler gönceyi söyletmediler	Ey Necâtî yürü sabr eyle elînden ne gelir Hûblar cevri ü cefâyî kime öğretmediler	Gazel/29	..-./..-./..-./..	
15b	Necâtî	Didüm ki yaşamın yine kan oldu hem-demi Nâz eyleyüp gülüp didi billâhî hem demi	Tutdı Necâtî sözleri tîğ-i zebân ile Şit-i şadâyî Şeh gibi etrâf-ı ‘ âlemi	Gazel/30	--./..-./..-./..	
15b	?	Ebruların kemânlarını yine kırdular Beñzer yakınlarında yatur âhü gördüler	Gözün yaşı kemâl ger anmaya derdini Merdümler anı de ki ayağa düşürdüler	Gazel/31	--./..-./..-./..	Bu gazel Zâtî Divan’ında yoktur. Fakat müstensih gazelin başına Zâtî mahlasını not düşmüştür.
16a	Necâtî	Baňa kim ola ol boyı serv-i revân gibi Kim cânda bir elif gibidür tende cân gibi	‘ İşkum ziyâd olur telef olduca cân ü dil ‘ Akli Necâtî arturur olmaz ziyân gibi	Gazel/32	--./..-./..-./..	
16a	Necâtî	Hürşîd saňa beñzemese müşteri ile Bağmazdı gök yüzine kimesne yiri ile	Bâzâr-ı ğamda gözyaşı şüret ider saňa Kim şatılır Necâtî kumâş ülkeleri ile	Gazel/33	--./..-./..-./..	
16b	Âhî	Saçların çözsün bulutlar ra’ d kılsın nâleler Kâbrim üzre haşre dek yansun göyünsün lâleler	Şol kadar od yakdı âhum başlarını Âhî kim Göklere çıkdı bugün benden fiğân ü nâleler	Gazel/34	..-./..-./..-./..	
16b	Necâtî	Büseñe cân vireyin dime dil-ârâmlara Ki güzeller döyemezler inen ibrâmlara	Yine medh itdi Necâtî senün âhü gözünü Gör ne luğf ile şeker kapladı bādâmlara	Gazel/35	..-./..-./..-./..	
17a	Necâtî	Gönlümü virsem ‘aceb mi sâğar ü peymâneye Rind olanlar nağd-i kalbi harc ider meyhâneye	Şıgmaz oldu defter ü dîvâna ahvâli dilün Ey Necâtî gerçi kim yokdur kalem dîvâneye	Gazel/36	..-./..-./..-./..	
17a	Necâtî	Gün yüzünün hayâlî peyveste cân içinde ‘ Akş-i kamer gibidür âb-ı revân içinde	Sen gül gibi efendi elden ele revân ol Bülbül gibi Necâtî kılsun fiğân içinde	Gazel/37	--./..-./..-./..	
17b	Necâtî	Kim ola sen meh-i bed-mihre sitem-gâr diye Âfitâba gözün üstünde kaşun var diye	İşigün dâr-ı şifâsında Necâtî nice bir Yâ benim cânımı al yâ beni kırtar diye	Gazel/38	..-./..-./..-./..	
17b	Necâtî	Tutalum servi görem kâmet-i dil-ber yirine Beni kim egleye ol zülf-i mu’ anber yirine	Ey Necâtî ben aña nice Müselmân diyeyin Ki raķibi tıutup öldürmeye kâfir yirine	Gazel/39	..-./..-./..-./..	
18a	Bâkî	Ruħun berg-i gül-i sir-âba beñzer Leb-i l’ alün şarâb-ı nâba beñzer	Cihân efsânedür aldanma Bâkî Ĝam u şadî hayâl-i hvâba beñzer	Gazel/40	..-./..-./..-./..	
18a	?	Gül yüzünde dehâmî cânânun Ĝoncasıdır gül-i gülîstânun	Vallâhî derde uğradı cânın Uğranaldan raķibe cânânun	Gazel/41	..-./..-./..-./..	
18b	Bâkî	Süz-ı ‘ işkuñla kaçan kim dilden âh u zâr olur Âh düd u düd ebr ü ebr âteş-bâr olur	Ĝoncaya baksa lebüñsüz çeşm-i Bâkî bir nazar Ĝonca berg ü berg hâr u hâr hançer-dâr olur	Gazel/42	..-./..-./..-./..	
18b	Bâkî	Turnaz yanumda hançerini vaşf ider nigâr Ya’ nî baña doķındurur ol şüh-ı şive-kâr	Haylî dimağ bağladı ‘ âlemde Bâkiyâ Hâl-i nigâra beñzeyeli nâfe-i Tatâr	Gazel/43	--./..-./..-./..	
19a	Bâkî	Nergis üzre berg-i zerd u jâleler kim vardur Er çerâĜına dizilmiş dirhem ü dînârdur	Bâkiyâ ol âfitâb-ı ‘ âlem-ârâ germ olup Mâhdan Ĝarrâ yirüm var dirse vechi vardur	Gazel/44	..-./..-./..-./..	
19a	Bâkî	Çekdi zencîre beni ‘ işkuñ nitekim şîrler Eşk-i çeşm iki yanumda iki zencîrler	İrmege subh-ı visâl-i yâre herĜiz çare yok Bâkiyâ âfâķi tutdı nâle-i şeb-gîrler	Gazel/45	..-./..-./..-./..	
19b	Bâkî	Ruħun ‘ aksiyle şahn-ı dîde bağ u gül- sitânundur Nihâl-i ser-bülendün hayliden hâtr- nişânundur	Yaşum deryâdur ey Bâkî içinde şâh-ı mercâmı Hayâl-i naħl-i bâlâ-yı nihâl-i erĜavânundur	Gazel/46	..-./..-./..-./..	
19b	Bâkî	Cür’ a-dân abdâla gerçi mahzenü’ l-esrârdur Rind-i dürd-âsâ sâğar matla’ u’ l-envârdur	Ol şanemden Bâkiyâ bir büse da’ vâ kıl yüri Söylemezse öp hemân sükut ikrârdur	Gazel/47	..-./..-./..-./..	
20a	Bâkî	Leşger-i fitne saňa hayl-i hat u hâl yiter Tîğ lâzım degül ol ğamze-i kıttâl yiter	Ehl-i dil câme-i dîbâ ile zîbâlanmaz Bâkiyâ ‘ ârif olan kimseye bir şâl yiter	Gazel/48	..-./..-./..-./..	
20a	Bâkî	Küh-sârda olsa nola üftâde şanavber Üftâde geçer sen bedî şimşâde şanavber	Bâkî o bedi serve hevâ-dâr geçermiş Allâh nice beñzer dil-i nâ-sâde şanavber	Gazel/49	--./..-./..-./..	
20b	Bâkî	Mihri ruħunla dilde kimün taze dağı var Tâb-ı çerâĜ-ı şems [ü] kamerden ferâĜı var	Bâkî gözinden eyle hażer şorma leblerin Zinhâr Ĝâfil olma şarâbuñ yasaĜı var	Gazel/50	--./..-./..-./..	
20b	Bâkî	Câmun etrâfın kaçan kim devri ider âvâreler Çarħ-ı minâ-fâmî güyâ seyr ider seyyâreler	Şâh-bâz-ı tab’ umun pervâzın urmaz kimseler Çare ey Bâkî hemân önince varalar	Gazel/51	..-./..-./..-./..	
21a	Bâkî	Haremün ravza-i cinâne deĜer İşigün muķaffa-ı aşmâne deĜer	Elün ol zülf deĜmek ey Bâkî Hâşıl ‘ ömr-i câvidâne deĜer	Gazel/52	..-./..-./..-./..	
21a	Bâkî	Berg-i gülden ruħ ol lâle-‘ izârun terdür Nükte fehmi eyle begüm haylice rengin yirdür	Cüy-i hüşn âbî şaşup çıkdı o servün biline Bâkiyâ şanma miyânında duran hançerdür	Gazel/53	..-./..-./..-./..	
21b	Bâkî	Dil derdini gamuñla dil-efĜar olan bilür Bîmâr hâlini yine bîmâr olan bilür	Sevdâ-yı zülf-i yâr ile Bâkî ne çekdüĜin Bend-i kemend-i ‘ işķa Ĝiriftâr olan bilür	Gazel/54	--./..-./..-./..	
21b - 22a	Bâkî	İrdi nesim-i m’ adelet-i Kisrî-i bahâr Zencîr-i ‘ adl çekdi çemen-zâra cüy-bâr	Bâkî bu şî’ ri şaffâ-ı çarħ-ı berine yaz Ĝörsün felekte söz nic’ olur haşm-ı nâ-be-kâr	Gazel/55	--./..-./..-./..	Müstensih 10 beyte tamamlamak

						için müfred başlığı ile bir beyit daha eklemiştir:
22a	Bâkî	Piyâle husrev-i mülk-i gama tâc-ı Keyânîdür Hüm-ı mey pâdişâh-ı 'ışka genc-i husrevânîdür	Şafâ-yı şî'r-i Bâkî bâ' iş-i mihr ü muhâbbetdür Bu âb-ı zindegânî ol hayât-ı câvidânîdür	Gazel/56	...-/-...-/-...-/- --	
22b	Şeyhî	Billâhi ey serv-i semen seyret ki bostân vahtîdür Söze gel bülbül bigi gül kim gülistân vahtîdür	Hüsün ü fer kılar 'atâ vehhâb u münşin âleme Sen dahi Şeyhî'ye in'âm et ki ihsân vahtîdür	Gazel/57	...-/-...-/-...-/- .-	
22b	Ahmedî	Hiç aılmaz ey şabâ beni dil-dâr hoş mıdır Şormaz ki yâr hâli nedür yâr hoş mıdır	Sen n'îmet ü Na'îm ile şâdân u Ahmedî Biñ mihnet ü belâya giriftâr hoş mıdır	Gazel/58	...-/-...-/-...-/-	
23a	Surûrî	Çeşm-i pür-hünümde hâlûn nakşî ey ârâm-ı cân Miske beñzer kim kızıl u alada eylerler nihân	Ey Surûrî öyle baş çekdi derünüm şu'lesi Kim eger âh eylesem yanar zemin ü âsumân	Gazel/59	...-/-...-/-...-/- .-	
23a	Üsküplü ü İshâk Çelebi	Senün için götürür sinede âdem cânı Ehl-i dilden ne kaçarsın be hey âdem-i cânî	Göre İshâkî göre Üskübi virmez feleke Meleke yer komadı şehrimüzün oğlanı	Gazel/60	...-/-...-/-...-/-	
23b	'Amrî	Öldürüp hâk ile yeksân eyleyen sensin beni Kıranlı yaşum içre gâltân eyleyen sensin beni	Kim öğerdî bülbülün güyalığın gül olmasa 'Amrî'ye nazm ile destân eyleyen sensin beni	Gazel/61	...-/-...-/-...-/- .-	
23b	'Amrî	Bülbüller inleden gül-i zîbâ degül misin 'Aşkılar ağladan büt-i ra'nâ degül misin	'Amrî n'idersin ehl-i şafâya riya şatup Bâzâr-ı 'ışk içindeki rüsvâ degül misin	Gazel/62	...-/-...-/-...-/-	
24a	Bâkî	Bir hüsün dağı bağladı hâtdan 'izâr-ı yâr Etrâf-ı bağ hûb olur olsa benefşe-zâr	Bâkî 'izâr-ı yârda hat şanma görinen Zerrâtdur ki mihr-i münîr itdi âşikâr	Gazel/63	...-/-...-/-...-/-	
24a	Bâkî	Gül-gün kabâsî ol şanemün şanki lâledür Cism-i latîfi lâle-i hamrâda jâledür	Bâkî sipîhr âhum oğna siper tutar Farq-ı felekde zâhir olan şanma hâledür	Gazel/64	...-/-...-/-...-/-	
24b	Bâkî	Cüy-bâr-ı vâdî-i gam eşk-i çeşm-i ter yiter Rüy-ı zerd ol cüy-bâra berg-i nilüfer yiter	Bâkiyâ meyil eylemez âriyîş-i dünyâya dil Rüy-ı zerd ü gevher-i eşküm zer ü zîver yiter	Gazel/65	...-/-...-/-...-/- .-	
24b	Bâkî	'Arızuñ hürşîd-i 'âlem-tâb mâhiyyetlûdür Anuñ için hüsünüñ bâzârı germiyyetlûdür	Kimyâdur Bâkiyâ hâk-ı cenâb-ı mey-fürüş Asitânı hîdmetinden kaçma bir devletlûdür	Gazel/66	...-/-...-/-...-/- .-	
25a	Bâkî	Câm-ı şarâb-ı la'l-i lebün mübtelâsıdur Şol büseler ki andan alur kan bahâsıdur	Bâkî suhanda saña bugün hem-cenâh yok Tab'-ı büledün evc-i belâgat hümâsıdur	Gazel/67	...-/-...-/-...-/-	
25a	Bâkî	Dem-i şubh irdi getir bâdeyi şöhet demidür Mey-i nâb ile pür it sağarı 'işret demidür	Mihneti dil ser-i zülfinde çeker ey Bâkî Kâfir-sitâna düşen kimsede mihnet demidür	Gazel/68	...-/-...-/-...-/-	
25b	Bâkî	Gerçi gâyet mestdür ol nergis-i hünî-rizler Kâti geçkindür velî ol gânzeye hün-rizler	Gam degül Bâkî iken açılmasa ol gül-'izâr Ser-gerdân olurlar ekser gönca-i nev-hizler	Gazel/69	...-/-...-/-...-/- .-	
25b	Bâkî	Dil beste-i kemend-i ser-i zülfi-yârdur Cân haste-i girişme-i çeşm-i nigârdur	Bâkî sürüd-i bezm-i tarab-hâne-i hayâl Şavt-ı harîr-i gülün bedâyi'-nigârdur	Gazel/70	...-/-...-/-...-/-	
26a	Bâkî	Gönül tekmi-i fenn-i 'ışk iden üstâd-ı kâmilür Anuñ yanında kimdür Kûh-ken Mecnûn ne câhildür	N'ola rahm eylemezse Bâkiyâ ahvâl-i 'uşşâka Dil-i sengini cânânun rakîbe katı mâyildür	Gazel/71	...-/-...-/-...-/- --	
26a	Bâkî	Nişâne süz-i dile âhumuñ şirâresidür Belî belâyı iden 'aşka sitâresidür	Hayât bulsa n'ola vaşl-ı yâr ile Bâkî Dehânî cânı vü la'li cân pâresidür	Gazel/72	...-/-...-/-...-/-	
26b	Bâkî	Şalman küynda ol serv-i semen-simâ mıdır Gülşen-i cennetde şâh-ı Sidreye Tübâ mıdır	Bâkî-i dil-hasteye cevr-i firâvân itmeden Kaşduñ öldürmek midür ya nâz u istignâ mıdır	Gazel/73	...-/-...-/-...-/- .-	
26b	Bâkî	Tîğ-i gam-ı nigâr ile ten yara yaradur Şemşîr-i cevr-i yâr ile dil pâre pâredür	Bâkî derünüm âteşinün düdüdur felek Mihr-i sipîhr âhum odından şirâredür	Gazel/74	...-/-...-/-...-/-	
27a	Bâkî	Ruñuñ ey gonca-dehen berg-i gül-i hõd-rûdur Dir gören zülfi-i siyeh-kârûñı bir şeb-bûdur	N'ola meyil eylese eş'ârûna erbâb-ı şafâ Bâkiyâ şî'r degül bu bir âkar şudur	Gazel/75	...-/-...-/-...-/- ./.-	
27a	Bâkî	Dil derd-i 'ışk-ı yâr ile bezm-i belâdadur Kad çeng ü nâl-i ney-i cigeri hünî bâdedür	Men' eyleme yanunda sürünsün ço sâye-vâr Bâkî kuluñda pâdişchüm bir fütâdedür	Gazel/76	...-/-...-/-...-/-	
27b	Bâkî	Ne dem kim gamuñ cânâ hem-râz olur Yaşum âh u nâlemler dem-sâz olur	Çoğ olmaz bu tarzâ gazel Bâkiyâ Güzel söz güherdür güher az olur	Gazel/77	...-/-...-/-...-/-	
27b	Bâkî	Bir an içinde gamzeñ okı nice kan ider Dil cân evinde şaklayup anı nihân ider	Vaşlına cân dilerse dirîğ itme Bâkiyâ Zinhâr gâfil olma seni imtîhân ider	Gazel/78	...-/-...-/-...-/-	
28a	Bâkî	Cemâlün âfitâbından alur nûr Meh-i tâbana döndi cân-ı billür	Şaçun zenciri sevdâsında Bâkî Begüm dîvânedür dîvâne ma'zûr	Gazel/79	...-/-...-/-...-/-	
28a	Bâkî	Şanma iklim-i tene hâkim olan cânumdur Sinede tîr-i gam-ı gâmze-i cânânumdur	Zâhirâ gerçi gedâ-şüretem ammâ Bâkî Mağzen-i genc-i ma'ârif dil-i virânumdur	Gazel/80	...-/-...-/-...-/-	
28b	Bâkî	Biz ki tab'-ı pâk kalb-i pür-şafâya mâliküz Câm-ı Cem âyine-i 'âlem-nümâyâ mâliküz	Ser-fîrâz olsağ bu devr içre 'aceb mi Bâkiyâ Biz şurâhî-veş bugün rengin edâya mâliküz	Gazel/81	...-/-...-/-...-/- .-	
28b	Bâkî	Feryâduma ol kâmeti şimşâd yitişmez Beñzer ki anuñ güşma feryâd yitişmez	Bu 'arşada Bâkî nice üstâda yitişdi 'Âlemdede bugün âna bir üstâd yitişmez	Gazel/82	...-/-...-/-...-/-	

29a	Bâkî	Güş senüñ haberlerüñ almağa olsa çaremüz Kâş kulağumuz kadar eyleyelderî pãremüz	Dâğ-ı siyâh-ı sinemüz örtile mevc-i eşk ile Bir gün ola ki Bâkiyâ görmeye kimse karamuz	Gazel/83	...-/-...-/-...-/- --	
29a	Bâkî	Dilâ bezm-i cihânda kimse âhır pây-dâr olmaz Müdüñ elden ayağı kıma fırsat ber-karâr olmaz	Ol âhüyî sana şayd ola şanma iltiyamından Öñüñce kaçar ammâ Bâkiyâ âhır şikâr olmaz	Gazel/84	...-/-...-/-...-/- --	
29b	Bâkî	Fermân-ı 'ışka cân ile var inkiyâdumuz Hüküm-i kaçâyâ zerre kadar yoğ 'inâdumuz	Minnet Hüdâyâ devlet-i dünyâ fenâ bulur Bâki kalur şahife-i 'âlemde adumuz	Gazel/85	--/-...-/-...-/-	
29b	Bâkî	Derd-i ğam bezmine kıddüm gibi bir çeng olmaz Nâylar nâlelerüm sazına âheng olmaz	Âl ile ruğlaruñ alsun dil-i Bâkiyi hemân Aña ey şüh-ı cefâ böyle güzel reng olmaz	Gazel/86	...-/-...-/-...-/-	
30a	Bâkî	Zülf-i nigâre şâne-veş olursa dest-res Mikrâz gibi rişte-i peyvend-i 'ömri kes	Bâki heva-yı 'ışk ne müşkil belâ imiş Benden naşihat ister iseñ eyleme heves	Gazel/87	--/-...-/-...-/-	
30a	Ahmed Paşa	Şol kara kaşın çatıp gönüm hilâl etmek neden Hey ela gözlüm bizimle mekr ü âl itmek neden	Kâmetin şordum rakibe işidüp dil-ber dedi Ahmed İblîse kıyametden su 'al itmek neden	Gazel/88	...-/-...-/-...-/- /-	
30b	Nizâmî	Fazl -ı güldür taleb-i bâde-i gül-reng idelüm Nağme-i çeng ile 'ıyş itmege âheng idelüm	Bezm-i 'ışkıñda Nizâmî ger ura lâf-ı hured Alalum 'aqlını bir cür' a ile deng idelüm	Gazel/89	...-/-...-/-...-/-	
30b	Hayâlî	Âsitânında yüzüm ferş eyledim hâk üstüne Bir kadem başsañ yeridir çeşm-i nemnâk üstüne	La' l-i meygünü firâkıñdan Hâyâlî derya-hân Dökesiz ol hâkisarıñ doştar hâk üstüne	Gazel/90	...-/-...-/-...-/- /-	
31a	Şem'î	Vefâdan çünki hazzuñ yoğ düşürme gönlümü bende Yürü var ey cefâ-pişe senüñ sende benüm bende	Müşebbek micmer-i bezm-i belâdur Şem'iyâ cismüñ Duğân-ı âteş-i dildür görinen müylar tende	Gazel/91	...-/-...-/-...-/- --	
31a	Zâtî	N'olduñ inlilerin felek hercâyî cânânüñ mı var Her maqamı seyr ider bir mâh-ı tâbânüñ mı var	Zülf-i dil-ber gibi ey Zâtî perişânsın yine Cevr-i bî- had yoğsa bir yâr-i perişânüñ mı var	Gazel/92	...-/-...-/-...-/- /-	
31b	Ca'fer	Sevmişem bir dilber- i fettânî kimdir dimezem Hâşretinden cân durursam anı gider dimezem	Ger kulağımca kıllalar Ca'ferâ her pâremi Ol kulağı küpelü fettânî kimdir dimezem	Gazel/93	...-/-...-/-...-/- /-	
31b	Ca'fer	Söylemek kaçd etdikce yâre derd u hâşretüm Ağlamağ dutar beni güftâra kıalmaz kıdretüm	Rüz-ı maşerde diyim Mecnûna Ca'fer hâli Kim dilumi ol bilür ancağ ol añlar hâletüm	Gazel/94	...-/-...-/-...-/- /-	
32a	Âhî	Ne müşâhib bulunur derd ü ğam-ı yâr gibi Ne ferâğat yeri var hâne -i hâmmâr gibi	Ol kıyamet beni ferdâyâ şalup Âhî yine Yarına kıaldı işüm va' de-i didâr gib	Gazel/95	...-/-...-/-...-/-	
32a	Necâtî	Bu sebebden ki kadeğ ağzuñ öper döne döne Nâr-ı ğayretle kebâb oldu çiger döne döne	Gırye vü zârî ile oldu Necâtî dolâb Gül-sitân-ı ser-i küyüñ şular döne döne	Gazel/96	...-/-...-/-...-/-	
32b	Necâtî	Yâ Rab ol düşman bağışlu yâra n'itdüm n'eyledüm Sevdüğümden ğayrı ol dil-dâra n'itdüm n'eyledüm	Âdem olmaz âdeme yakışmaz âdemden kaçar Ben Necâtî ol perî-ruhsâra n'itdüm n'eyledüm	Gazel/97	...-/-...-/-...-/- /-	
32b	Necâtî	Sen bu hışm-ı çeşm ile kıan eylemezseñ işte ben Derdümi dünyâyâ destân eylemezseñ işte ben	Ey Necâtîñüñ ümüdi sen bu genc-i hüsn ile Ser-ber-ser dünyâyı vîrân eylemezseñ işte ben	Gazel/98	...-/-...-/-...-/- /-	
33a	Necâtî	Dirler lebüne halk Mesîhâ küçücükden Kim oldu Mesîhâ gibi güyâ küçücükden	Ol hoşka-dehen 'ışkına fâş itdi Necâtî Kim gizli haberler olur ifşâ küçücükden	Gazel/99	--/-...-/-...-/-	
33a	Necâtî	Âsumâniler geyüp gül yüzlü mâhum gitme gel Göklere boyanmasun feryâd u âhum gitme gel	Düd-ı âhından Necâtî derd-mendüñ yollarıñ Karañuluk eyledi baht-ı siyâhum gitme gel	Gazel/100	...-/-...-/-...-/- /-	
33b	Necâtî	Baş koşma mey-i nâb ile peymâne degülseñ Hay uyma delü kıanluğa dîvâne degülseñ	Dün gece Necâtîñüñ iden gönlünü yağmâ Öldürü ben sen gözleri mestâne degülseñ	Gazel/101	--/-...-/-...-/-	
33b	Necâtî	Bahâr mevsimidür gül-sitâna varı görüñ Gülü müşâhede eyleñ cemâl-i yârı görüñ	Gelin Necâtî gibi sözde hvâb-ı ğafletden Şadâ-yı bülbül ile cânunuz uyarı görüñ	Gazel/102	...-/-...-/-...-/-	
34a	Necâtî	Faşl-ı bahârdur heves-i sebze-zâr idüñ Bir lâle-çihre ile meyî hoş-güvâr idüñ	Bir yıl idi ki gül gibi pinhân idi kadeğ Vaqtidürür Necâtî gelüñ aşikâr idüñ	Gazel/103	--/-...-/-...-/-	
34a	Necâtî	Zülf-i şarrârüñ hâmmından süñbülüñ boynında bağ Hâl-i ruhsârüñ ğamından lâlenüñ bağrıñda dâğ	Ey Necâtî der-geh-i 'âlem-penâh-ı şâha var Ger dilerseñ cevri yâr ü derd-i dil-berden ferâğ	Gazel/104	...-/-...-/-...-/- /-	
34b	Bâkî	Hün-ı kebüter ile pür olup yine kü 'üs Devri piyâle göstere mi dîde-i hurûs	Evşâf-ı la' lün ile pür-efsundur sözüñ K'eyler okınsa Bâki çihre-i a' dâyı senderüs	Gazel/105	--/-...-/-...-/-	
34b	Bâkî	Gel ey sâkî bulunmaz böyle 'âlî dil-güşâ	Kadeğ fıskırye mey şu halka-i rindân anuñ	Gazel/106	...-/-...-/-...-/-	

		meclis Getür cām-ı muşaffâyı kim olsun pür-şafâ meclis	havzı Sarây-ı 'ıyşa şadırvan olupdur Bâkiyâ meclis		--	
35a	Bâkî	Şineçe 'ışk ile elifler kes Bilsün ol servi sevdüğün herkes	'İşk yolında baş gider Bâkî Başdan gitmeye hevâ vü heves	Gazel/107	...-/-...-/-	
35a	Bâkî	Gönül dağ-ı gamuñla sinede bir şem' uyardurmuş Çerâğ-ı 'ışka bir garrâ kıvıltı altını yandurmuş	Bugün Bâkiye ol âfet visâlin va' deler kılmış Yalanlar söylemiş miskini gerçekten inandurmuş	Gazel/108	...-/-...-/-...-/- --	
35b	Bâkî	Benim ol la' l-i mey-günüñ gamından eşki âl olmuş Hârâbat ehline gönüli şikeste bir sifal olmuş	Temennâ kılsa Bâkî sen şehün vaşlın n'ola Hâkdan Ne gül ise umar câdur tütalum kim muhâl olmuş	Gazel/109	...-/-...-/-...-/- --	
35b 36a	Bâkî	Ey dürr-i pâk agzuña nisbet senün şadef Deryâ sevâhîlinde yatur pâre-i hazef	Esrâr-ı keşfin itmek için sūfî Bâkiyâ Başın murakka'ına çeker nitekim keşef	Gazel/110	--/-...-/-...-/-	
36a	Bâkî	Müje haylin düzer ol gamze-i fettân şaf şaf Güyyiâ cenge durur nize-güzârân şaf şaf	Vasf-ı kâddünle hıram itse 'alem gibi kalem Leşger-i satır çeker defter ü dîvân şaf şaf	Gazel/111	...-/-...-/-...-/-	Bâkî Divan'ında 9 beyitten oluşan bu gazel beyitlerin yerleri farklı olmak üzere 8 beyit olarak alınmış.
36b	Bâkî	Halk -ı 'âlem ezeli böyle perişân ancak Kimi hândân kimi nâlan kimi giryân ancak	Bâkiyâ hân-kah-ı 'âlem-i hayrette hemân Her gelen kimse bu esrâr ile hayrân ancak	Gazel/112	...-/-...-/-...-/-	
36b	Bâkî	Şeb-i târik görünür gözümde rüz-ı firâk Düd-ı âhumla meger taldı ser-â-ser âfâk	Bâkinün nâle vü âh ile cihân taldı yine Yine var ise 'adü eyledi yârine nifâk	Gazel/113	...-/-...-/-...-/-	
37a	Bâkî	Kemâl u fazl ile 'âlemde iftiharım yok Melâmet eylese 'ışkuñ cihâna 'ârum yok	'Adem diyârına çokdan giderdüm ey Bâkî Şarâb-ı 'ışk ile refâra iktidârım yok	Gazel/114	...-/-...-/-...-/- -	
37a	Bâkî	Kaşad eyler agzuñ öpmek için dâ' imâ kabağ Olur boğazı ipli degüldür şehâ kabağ	Ol vâsitâyla la' l-i leb-i dil-beri öper Câmuñ yüzine gülse n'ola Bâkiyâ kabağ	Gazel/115	--/-...-/-...-/-	
37b	Bâkî	Çerâğ-ı hüsnî ışkıdur o meh-veşün gerçek Dehân-ı teng-i dil-âvizi bir güzel küçek	Şebât-ı dehre tayanmak olurdu ey Bâkî Turaydı 'ahdine 'âlemde dönmeyeydi felek	Gazel/116	...-/-...-/-...-/- /..-	
37b	Bâkî	Bir şafâ-baş şanı cām-ı muşaffâdan yeg Bir tarab-sâz mı var sâğar-ı şahbâdan yeg	Bâkiyâ mey-gedenün ehl-i hârâbat içre Hîdmet-i hâk-i deri devlet-i Dârâdan yeg	Gazel/117	...-/-...-/-...-/-	
38a	Bâkî	Gönüller aldığın inkâr ider meger zülfün Elini muşhafa urmuş yemin ider zülfün	Yolında nâfe-sıfat kıldı terk-i ser Bâkî Teraşhum itmedi miskine kıl kadar zülfün	Gazel/118	...-/-...-/-...-/- /..-	
38a	Bâkî	Hâf-ı ruhsârûna teşbih idüp ey şüh senün Bâğda gonca biraz rişine güldi çemenün	Elün irişmedi ol serve diyü ey Bâkî Ta' n u teşni' -i belâsın çekerüz irişenün	Gazel/119	...-/-...-/-...-/-	
38b	Bâkî	Sâkî elünde bülbüleyi bülbül eyleseñ İçseñ şarâb u ruhlaruñ gül gül eyleseñ	Destüñde Zül-fekâr-ı 'Alî nevk-i hâmedür Bâkî semend-i tab' ul olur Duldül eyleseñ	Gazel/120	--/-...-/-...-/-	
38b	Bâkî	Câm la' lündür senün âyine rüy-ı enverün Adı var cām-ı Cem ü âyine-i İskenderün	Bir içim şu istedi hecründe Bâkî hâste-dil Virmedi kağ'â cevâb âna tayandı hançerün	Gazel/121	...-/-...-/-...-/- .-	
39a	Bâkî	Görüp tâb-ı 'izârûñ hâtrı nerm oldu zâhidün İçüp 'ışkun şarâbın kellesi germ oldu hurşidün	Gedâ-yı küy-i cânâne iken öykünme ey Bâkî Sefâhatdür bilürsin muhteza-yı şâha taqlidün	Gazel/122	...-/-...-/-...-/- --	
39a	Bâkî	Çeşm-i pür-hünüm yoluñda eşk-bâr itsem gerek Ayağün tozına gevherler nisâr itsem gerek	Bezmi-ı kesretten çekildi cām-veş Bâkî gönül Tekye-i 'uzletde vahdet ihtiyâr itsem gerek	Gazel/123	...-/-...-/-...-/- .-	
39b	Bâkî	Kâddümi çeng eşkümi rüd eyledün Çeşmüm âteş canımı 'ud eyledün	Külh-i hâk- pây-i yâri çeşmüne Sürmeden Bâkî 'aceb sūd eyledün	Gazel/124	...-/-...-/-...-/-	
39b	Şemsi	Câme-i sebzin çıkardı şarı giydi tağlar Yâd idüp ol bahân çağladı ırmağlar	'İlet-i hicriñle cânâ Şemsi-i dil-hâsteniñ Yolña cân virdüğün yâd eylesünlar sağlar	Gazel/125	...-/-...-/-...-/- .-	
40a	Zâtî	Dem-be-dem seyl-âb-veş eşk-i revânım çağlar Dögünüp taşlarla ağlar hâlîme ırmağlar	Zâtiyâ Ferhâd için tağlarda feryâd eyledüm İşidüp feryâdümü göğsin geçürdi tağlar	Gazel/126	...-/-...-/-...-/- .-	
40a	Husrev	Âh idersem âhuma ahenün olurlar tağlar Ağlasam yanımca bile ağlar ırmağlar	Ben nice dîvâne-i 'ışk olmiyem kim Husrevâ Ol saçı leyli beni Mecnün yerine bağlar	Gazel/127	...-/-...-/-...-/- .-	
40b	Revânî	Kanğı 'aşık kim senün zülfüne gönülün bağlar Karalar geyüp bulutlar anuñ için ağlar	Tağlar gibi cefâ çekdügümçün ağlarım Hey benüm çekdügümü çekmez Revânî tağlar	Gazel/128	...-/-...-/-...-/- .-	
40b	Husrev	Bâğ-ı cihânda bir yüzi gül kâmeti nihâl Bükdi belümü âh ile kâddümi kıldı dâl	Nâzmım Nizâmî görse eger Husrevâ diye Taşsın-i tab' -ı pâkinî ancak olur kemâl	Gazel/129	--/-...-/-...-/-	
41a	Husrev	Beni itdîñ raqîbâ sen cemâl-i yârdan mahrûm Umarum rüz-ı maşşer ola sen didârdan mahrûm	Yine küyünde Husrev bulmamış ol şems-i tâbânı Şu hâci gibi Ka'bede envârdan mahrûm	Gazel/130	...-/-...-/-...-/- --	
41a	Bâkî	Goncalar içre nihân eyleme gül-berg-i	Şi' r-i Bâkiye kulağ tutmasa zâhid ne 'aceb	Gazel/131	...-/-...-/-...-/-	

		terüh Ya'ni seyr eyleyelüm sîneni çözümlerüh	Söz güherdür ne bilür kıdrini nâdân güherüh			
41b	Bâkî	Devrân ayağın şöyle şikest itdi şarâbuñ Güya ki gözi degdi mey-i nâba habâbuñ	Bâkî yine saçıldı nemek bâde-i nâba Bilsek 'acebâ aşlı nedür bu şeker-âbuñ	Gazel/132	--/././././././.	
41b	Bâkî	Haft-ı la'liyle kaşı cânânunñ Bir rubâ' isidür Gülîstânunñ	Bâkî senden cefâ vü cevr ummaz Eger olursa lutfunñ ihşânunñ	Gazel/1713 3	././././././././.	
42a	Bâkî	Serv-kâmetler iki yanm alurlar yoluñ Reh-i gül-zâre döner yolları İstanbûluñ	Añlamaz dehr-i denî merdüm-i dâne kıdrin Bâkîya çekmeyelüm minnetini her gülün	Gazel/134	././././././././.	
42a	Bâkî	Umaruz câm-ı la'lüni emmek Çok çekilmişdür ol ümîde emek	Cüy-ı eşküm yenilmez ey Bâkî Çok döner dağı âsiyâb-ı felek	Gazel/135	././././././././.	
42b	Bâkî	Görmez işigi Ka'besin ol kible-i cânunñ Çöp düşdi meger ki gözine kıble-nümânunñ	Bâkî çemen-i canda meger perveriş itdün Bir 'âlemi var rûh ile ol serv-i revânunñ	Gazel/136	././././././././.	
42b	Bâkî	Bir iki gün çekelüm cevr ü cefâsın kadehün Sürevüz bir dem ola zevk ü şafâsın kadehün	Bâkîya dün gece meclisde gül-efşânlar ile Mâh-tâb imiş idük bezme ziyâsın kadehün	Gazel/137	././././././././.	
43a	Bâkî	Dil-rübâlarla 'aceb keşreti var her yoluñ Geçemez hüblarından gönül İstanbûluñ	Yoluña Bâkî-i dil-haste revân eyler idi Tuħfe-i cân-ı haķır olsa eger maķbûlün	Gazel/138	././././././././.	
43a	Bâkî	Fitne-i 'âlemi ol kâmet-i bâlâdan bil Her belâ kim yitişür 'âlem -i bâlâdan bil	Devlet-i dâr-i cihân devr-i zamân ey Bâkî Pây-dâr olmaduğun kışşa-i Dârâdan bil	Gazel/139	././././././././.	
43b	Bâkî	Her tîr-i belâ kıvâs-ı kazâdan ola nâzil Şahrâ -yî dil ü ehl-i vefâdur âna menzil	Bâkîyi kâlem eyledi şemşir-i muħabbet Bir kerre naşib olmadı taķbîl-i enâmil	Gazel/140	././././././././.	
43b	Bâkî	Zülfünü görsem 'izârün üzre ey hür-i cemîl Şanuram cennetde tuğyân eylemişdür selsebîl	Muntazır olsa nola nergis gubâr-i küyına Tütüyağa Bâkîya muhtâc olur çeşm-i 'alîl	Gazel/141	././././././././.	
44a	Bâkî	Cânlar fedâ muħabbet-i cânâne ser degül Erbâb-ı 'işka terk-i ser itmek hüner degül	İki cihâna virmedi bir yâr-i sâdeyi Bâkî esir-i kayd-ı nuķuş-ı suver degül	Gazel/142	././././././././.	
44a	Bâkî	Qaddün nihâli hem-ser-i serv-i sehî degül Tübâyî anma sâyeñe ol kutehi degül	Bâkî peleng-i kulle-i küh-sâr-ı 'ışkdur Sâlûs-ı zerķ bişesininñ rûbehi degül	Gazel/143	././././././././.	
44b	Bâkî	Devr-i gül irdi gonca-şifat olma teng-dil 'Azm eyle taraf-ı gül-şene gül gibi gül açıl	Şahn-ı cemende nefha-yı bād-ı bahâr ile Bâkî gül-âb-ı gâliye misk oldı âb u gül	Gazel/144	././././././././.	
44b	Bâkî	Ebr-i bahâr-ı nârdur ebrü degüldür ol Bâdân -ı hüsn riştesidir mü degüldür ol	Geşitme deşt-i ğaşreti âhuñla Bâkîya Şayd-ı kemend-i âh olur âhü degüldür ol	Gazel/145	././././././././.	
45a	Bâkî	Yıldı bir açılır ancaķ şen olur bâgda gül Kanı ol gonca-i ğandân gibi şüh ü şen gül	Düd-ı âhın yine Bâkî şerer-âlud itdi Yâre 'arz eyledi bir dâne zer-efşân sünbül	Gazel/146	././././././././.	
45a	Bâkî	Saña teşbîh olmak olmaz ey meh-i şâhib- cemâl Âfitâba ger belâ ebrü-yî Nâhîd olsa ğâl	Bâkîya 'işrettedür 'ışkıyla yârün kâ'inât Nuķl encüm mey şafaķ sâkî felek sâgar hilâl	Gazel/147	././././././././.	
45b	Bâkî	N'ola dehr içre nişanum yoğ ise 'Ankâyum Ne 'aceb seyl gibi çağlamayam deryâyum	Bâkîya dîn-i Muħammed haķ için 'âlemde Dem-i cân-baħş ile nazm içre bugün 'İsâyum	Gazel/148	././././././././.	
45b	Bâkî	İrişdüm bahre cüy-âsâ basîṭ-i ğâkten geçdüm Bisâṭ-ı kurbe irdüm çenber-i eflâkten geçdüm	Metâ' -ı 'ömr bir puldur akar şu 'ömr-i müsta' cel Anuñ'çün Bâkîya esbâbdan emlakden geçdüm	Gazel/149	././././././././.	
46a	Bâkî	Meclis-i 'ışka girüp ayağı evvel çekdüm Mâ-sivâdan götürî âhur-ı kâr el çekdüm	Bâkîya ğün-ı dil-i dîde dükendi gördüm Mey-i nâbi bedel-i mâ-yeteħalle çekdüm	Gazel/150	././././././././.	
46a	Bâkî	Haste-i derd-i 'ışk-ı cânânunñ Mübtelâ-yı belâ-yı hicrânunñ	Bâkîya ğün -ı vaşla irmez isem Ĝam tenürnda nice bir yanam	Gazel/151	././././././././.	
46b	Bâkî	Eyledi müjde-i gül dilleri şad u ğurrem Ĝoncanunñ ğönli açıldı güle düşdi şeb-nem	Âb-dâr olsa n'ola mîve-i şî'r-i Bâkî Urmadı kimse dağı böyle bu bâğ içre kâlem	Gazel/152	././././././././.	
46b	Bâkî	Levh-i ğâṭırdâ ğaṭunñ nakşını yazmaķ 'amelüm Künc-i ğalvetde senünñ fikr-i lebündür emelüm	Bâde-i mihr [ü] vefâ sâgarıdır ey Bâkî N'ola devr eyler ise bezm-i cihânı ğazelüm	Gazel/153	././././././././.	
47a	Bâkî	Nev-bahâr erdi gelünñ 'azm-i gül-istân idelüm Açalum gonca-i ğalbi gül-i ğandân idelüm	Oķusun vaşf-ı ruḡ-ı yâr ile Bâkî şî'rin Bülbül-i ğülşeni meclisde ğazel-hvân idelüm	Gazel/154	././././././././.	
47a	Bâkî	Zevraķ-ı şâhbâyî sâkî şundi çün nüş eyledüm İrdi bir ğâlet ki deryâlar gibi cüş eyledüm	Nâleler kıldum ser-i küyında yârün Bâkîya Bülbülân-i gül-sitân-ı dehri ğâmüş eyledüm	Gazel/155	././././././././.	
47b	Bâkî	Muħabbet bahridür âhum yilinden mevc urur yaşıum Melâmet fülkidür dil âna lengerdür iki ķaşıum	Ayırıldı sihr idüp yârî rakîb -i pîre-zen benden Ne lu' b itdi baña gör Bâkîya billâhi oynaşıum	Gazel/156	././././././././.	
47b	Bâkî	Ol iki zülf-i müşg-i gâliye-fâm Olmuş ebrüaruñ hilâlîne lâm	Kîme vaşf eylesem şehâ seni dir Bâkîya oldum âna ben de ğulâm	Gazel/157	././././././././.	
48a	Bâkî	Rüşen ola tâ işiğünne varmağa râhum Yıl mümların yaķdı gece şu'le-i âhum	Bâkî dilemez dehr-i denî saltânatın dil Yâr işiğününñ ğidmetidir devlet ü câhum	Gazel/158	././././././././.	
48a	Bâkî	Hergiz ne kıdr-i cân-ı sim ü zer isterin Bir serv boylu dil-ber-i sîmin-ber isterin	Bâkî ğedâ-yı mey-ge-de-i 'ışķ olup yine Bezm-i ğamında ol şanemün sâgar isterin	Gazel/159	././././././././.	
48b	Bâkî	Mâh-rûlar bî-'adü bir 'âşik-ı rüşvâyı ben	Âsitân-ı yârda mesken bulaydum Bâkîya	Gazel/160	././././././././.	

		Yitmeye biñ päre kılsam bu dil-i şeydâyı ben	Qāfda seyr itdürem ‘Ankâya istîgnâyı ben		.-	
48b	Bâkî	Ruhsâruna haţt-ı ‘anber-efşân ‘Abd-i Hâbeşîdür adı reyhân	Bâkî sözi gibi cevher itsün Perverde iderse kân-ı imkân	Gazel/161	--/./././--	
49a	Bâkî	Nağamat eylemege başladı şanma anı sen Ehl-i ‘ışkuñ şanemâ âteşi üfler ney-zen	Bâkiyâ ‘ışret ü ‘ıyş itmege hecründe yiter Nâle ney gözyaş mey fikr-i vişâlün gül-şen	Gazel/162	..--/././././--	
49a	Bâkî	Saňa küyuñ içre olana qarın Melek hem-nişin [ü] felek şeh-nişin	Sorarsan kâpında şehâ Bâkiyâ Gülâm-ı kemin bende-i kemterin	Gazel/163	././././././-	
49b	Bâkî	Geh cefâ kılsun niyâz ehline geh nâz eylesün Nâz iderse ‘âşık ol şüh-ı tannâz eylesün	Mâ’ il ol Bâkî-şıfat dâ’im hümâlar şaydına Şâh-bâz-ı himmetün göklerde pervâz eylesün	Gazel/164	././././././-	
49b	Bâkî	Nice tûfan ola peydâ bu dil -i hün-pâşdan Nüh çeşmüm yanına gelse dem ummaz yaşdan	Bâkiyi gam öldürür ‘ışkuñ yolında korqarım Şimdi mi çekdi belâyı râh-rev yoldaşdan	Gazel/165	././././././-	
50a	Bâkî	Pervâne gibi şu’le-i şevkünüle yanmadın ‘Âşık muhabbet adın añar mı utanmadın	Kesb-i hevâ-yı ‘ışk ide gör Bâkiyâ hemân Dil hânesine revzen-i demin kapanmadın	Gazel/166	--/././././.-	
50a	Bâkî	Başlar kesilür zülf-i perişanun ucından Kanlar dökilür gamze-i bürrânun ucından	Murğ-ı dil-i Bâkiyi görün fâhte-âsâ Efgân ider ol serv-i hürâmânun ucından	Gazel/167	--/././././.-	
50b	Bâkî	Çâk oldı yakam cevri-ı firâvanun elinden Şad-päre iken dâmen-i dil anun elinden	Bâkî nice bir fâhte-veş bezm -i belâda Nâlan olam ol serv-i hürâmânun elinden	Gazel/168	--/././././.-	
50b	Bâkî	Cânâ görin[se] tarf-ı ‘izârün niğâbdan Halk âfitâbi şanurlar toğdı şehâbdan	Bezm-i belâda nâle-i âhuñla Bâkiyâ Müstâgniyüz terâne-i çeng ü rebâbdan	Gazel/169	--/././././.-	
51a	Bâkî	Dil çeker ol târ-ı müy-ı ‘amberinün minnetin İstemez kıl deñlü zülf-i hür-i’ inün minnetin	Silk-ı gevher ma’ni-ı bârik-i nazm-ı ter yiter Bâkiyâ çekmez gönül dürr-i şeminün minnetin	Gazel/170	././././././-	
51a	Bâkî	Ser-i küyuñ şanemâ cennet-i me’vâ bilürin Müntehâ kâmetünî Sidre vü Tübâ bilürin	Bâkiyâ gül-şen-i firdevsi baña ‘arz itme Asitânı ben anun cennet -i me’vâ bilürin	Gazel/171	..--/././././--	
51b	Bâkî	Dil giriftâr-ı belâ dil-ber hevâyı n’eylesün Dâme düşmez bir yere konmaz hümâyı n’eylesün	Halk-ı ‘âlem Bâkiyâ ‘ışkunda yârün hâste-hâl Bir tabîb andan bu deñlü mübtelâyı n’eylesün	Gazel/172	././././././-	
51b	Bâkî	İrdüm figân u zâr ile ol âsitâna ben Çıkdum kemend-i nâle ile âsmâna ben	Bâkî müsellemler oldu baña kişver-i suhan Geçdü serir-i nazma bu gün hüsrevâne ben	Gazel/173	--/././././.-	
52a	Bâkî	Bıldün mi sen de kendünî ey bî-vefâ nesin Âşüb-ı dehr ü fitne -yi devr-i zamânesin	Bâkî yolında döke şaça harç ide gözüm Âhır düketdi nakd-i siriküm hüzânesin	Gazel/174	--/././././.-	
52a	Bâkî	Seyre çıkşun ne temâşâ ola peydâ göresin Bir iki gün hele şabr eyle temâşâ göresin	Bâkiyâ cilve kılar çehre-i maşşud ol dem Ki gönül âyinesin pâk ü mücellâ göresin	Gazel/175	..--/././././--	
52b	Bâkî	Bir lebi gönca yüzi gül-zâr dirseñ işte sen Hâr-ı gamda ‘andelib-i zâr dirseñ işte ben	Bâkiyâ Ferhâd ile Mecnun-ı şeydâya bedel ‘Âşık-ı bî-şabr u dil kim var dirseñ işte ben	Gazel/176	././././././-	
52b	Bâkî	Nâle-i dil ol ham-ı zülf-i hümâ-pervâzdan Şan figân-ı murğdur ser-pençe-i şeh- bâzdan	Vaşf-ı nâz-ı nâzeninümdür bu şif rüm Bâkiyâ Muṭrib-i meclis ser-âğâz eylesün şeh-nâzdan	Gazel/177	././././././-	
53a	Bâkî	Yâd ider lebleri yanında nebâtuñ adın Var ise bilmez o şirin-dehen ağzı dâdın	Kesilüp şöhet-i eşhâb-ı riyâdan Bâkî Kesmedi pîr-i harâbâtdan istimdâdın	Gazel/178	..--/././././--	
53a	Bâkî	Cânân odur ki meyl ide anı görince cân Esbâb-ı hüsnî hûb ola ammâ be-şart-ı ân	Â’ dâya baş egdüremez kimse Bâkiyâ Şemşir gibi olacak ser-be-ser zebân	Gazel/179	--/././././.-	
53b	Bâkî	Nâm u nişâne kalmadı faşl-ı bahârdan Düşdi çemende berg-i dirâht i’ tibârdan	Bâkî çemende hayli perişan oldu varâk Beñzer ki bir şikâyeti var rüzgârdan	Gazel/180	--/././././.-	
53b	Bâkî	Rüşen gerekse hâne-i dil ‘aks-i yârdan Âyine gibi sineñi şâf it gubârdan	Bâkî yitişdi gözlerün aydın nesim-i şubh Hâk-i cenâb-ı sâye-i Perverdigârdan	Gazel/181	--/././././.-	
54a	Bâkî	Qıyâm itdi çemende yâre qarşu Çenâr u ‘ar’ar u şimşâd kamu	Cihân enfâs-ı müşgînünle taldı Saña Hâkdan ‘atâdur Bâkiyâ bu	Gazel/182	././././././-	
54b	Bâkî	Ol âfitâb-ı tal’ata kim dirse mäh-rü Olsun cihânda meh gibi dâim siyâh-rü	Küyuñ yolında Bâkî-i üftâde var iken Hayfâ o keff-i pâyê sürer hâk-i râh rü	Gazel/183	--/././././.-	
54b	Bâkî	Cânâ şafaqda tulû’ itdi mäh-ı nev Yağdı cihân ‘ışkuñ odi çıkdı ‘alev	Bâkî çek imdi câm-ı gam-ı bezm-i fûrkâti Kim didi saña yâr gibi bî-vefâyı sev	Gazel/184	--/././././.-	
55a	Bâkî	Sancağın dikmezden evvel mäh-ı çarhuñ bâmina Sikke-i şâhî yürür sultân -i ‘ışkuñ nâmına	Tevbe meyden Bâkiyâ âsândur ammâ korqarım Döyülmeyem sâki-i simin-sâ’ idün ibrâmına	Gazel/185	././././././-	
55a	Bâkî	Var ise geldi şarâb-ı la’l-i nâbuñ ‘aynına Kim görünmez bâde-i gül-gün habâbuñ ‘aynına	Nev-bahâr eyyâmıdır nâz uyhusından Bâkiyâ Döndi nergis merdüm-i maḥmûr-ı hûvâbuñ ‘aynına	Gazel/186	././././././-	
55b	Selîmî	Cânâ bahâr irişdi gel seyr-i gül-sitâna Gösterdi ‘aks-i rûym âyine-i zamâna	Gülsene devr-i güldê yâr ile ‘ışret iden Beñzer sa’âdet ile Sultân-ı Kâmrâna	Gazel/187	--/././././.-	
55b	Bâkî	Tutalum mihri görem tal’at-i dil-ber yirine Kime dil bağlayam ol zülf-i mu’ anber yirine	İşigün taşu ile hâk-i harîmün -i besdür Bâkî-i hâste-dile bâliş-i bister yirine	Gazel/188	..--/././././--	
56a	Bâkî	Qâmeti vaşfın ‘arz eylediler Tübâyâ Ser-fürü eyledi ol serv-i sehî-bâlâyâ	Kemer eylerdi kolın ince biline Bâkî Girmese hançer-i hün-rizün eger araya	Gazel/189	..--/././././--	
56a	Bâkî	Açılssa gönca mânendi leb-i la’l-i nigâr olsa Şaçılssa hurde-i pîrûze şahrâ sebze-zâr olsa	Piyâle döñse ey Bâkî yine gül devrini görsek Kenâr-ı cûda ‘ıyş itdükke dil-ber der-kenâr	Gazel/190	././././././-	

			olsa			
56b	Bâkî	Dilâ meyl itme vaşl-ı dil-rübâya Hümâ -yı saltanat düşmez gedâya	Ferâmûş it gam-ı devranı Bâkî Bugün şîhhatteyüz minnet Hüdâya	Gazel/191	---/---/---	
56b	Bâkî	Ol şeh-i hüsünün gözi üzre bakanlar kaşına Sâye-i per-i Hümâ düşmüş şanurlar başına	Naşş-ı hüsünün kimse Bâkî gibi tasvîr itmeye Şafha-i eş'ârda anca kâlemler aşına	Gazel/192	---/---/---/---/--- -/-	
57a	Bâkî	Ârzü eyler kemend-i kâkül-i cânaneyi Bağlasan zencîrler tutmaz dil-i divaneyi	Zâhidâ 'ışk içre te'sîr eylemez Bâkîye pend Mest-i lâ-ya'kîl bilirsin dinlemez efsaneyi	Gazel/193	---/---/---/---/--- -/-	
57a	Bâkî	Tıfl iken dâyesi kucağında Gül idi kopmaduk budağında	İki hançer dağınmış ey Bâkî Haste çeşmi şolında sağında	Gazel/194	---/---/---/---	
57b	Bâkî	Dilâ bülbül şanurdum ben hemân gül- şende dil-dâde Belâ bu güllerün ruhsârına şeb-nemden üftâde	Sözüm anla muğannî nağmesin güş itme ey Bâkî Garaş saña naşîhatdur kulağ dut kavlı-üstâda	Gazel/195	---/---/---/---/--- --	
57b	Bâkî	Mestâne düşmişin bu gice sâgar üstine Sâkî-i bezm didi yüzün güller üstine	Nüşin lebinde hâttın kim görse Bâkiyâ Şirinlik yazıldı şanur şekker üstine	Gazel/196	---/---/---/---/---	
58a	Bâkî	Sîneye çekmege bir serv-i dil-ârâm olsa Ser-keş olmasa inen 'aşıkına râm olsa	Terk iderdi mey-i mahbûb hevâsın Bâkî Cânda şabr u dil-i âvârede ârâm olsa	Gazel/197	---/---/---/---/---	
58a	Bâkî	Gül-şen istersen işte mey-hâne Gül-i hândân gerekse peymâne	Bâkiyâ tarz-ı şî'r böyle gerek Hem zarîfâne hem levendâne	Gazel/198	---/---/---/---	
58b	Bâkî	Devlet el virse yüzün gördüğüm eyyâm olsa Merhabâ eylesem ol şüh ile bayrâm olsa	Bâkiyâ 'ıyş-ı bahâr eyler idük meclisde Sâkî-i lâle-i ruğ bâde -i gül-fâm olsa	Gazel/199	---/---/---/---/---	
58b	Bâkî	Çanâ'at kıl gönül pâ-büs-ı yâre Elinden büse alınmaz ne çâre	Saňa açmaz efendi gerçi Bâkî Gamundan gögsin itmiş pâre pâre	Gazel/200	---/---/---/---	
59a	Bâkî	Yokdur şebât çünkü cihân-ı harâbda Birdür hezâr sâl ile yek-dem hisâbda	Bâkî şafağda mihr-i münevver şanur gören 'Aks-i 'izâr-i sâkiyi câm-ı şarâbda	Gazel/201	---/---/---/---/---	
59a	Bâkî	Sâkiyâ 'aks -i ruğun câm-ı şarâb-ı nâbda 'Aks-i mâh-ı 'âlem-ârâdur miyân-ı âbda	İhtiyârı yok kapuında âh u efgân itmemege Pâdişâhum Bâkiyi ma'zür kıl ol bâbda	Gazel/202	---/---/---/---/---	
59b	Bâkî	Düşse gönülüm n'ola ol hançer-i hün-efşâna Müjen oklarınun eylükleri batdı cânâ	Cân nişâr eyledi Bâkî bilini kuçmağ'ı için Der-miyân itdi bugün varını dervişâne	Gazel/203	---/---/---/---/---	
59b	Bâkî	Câme-hâb ol âfet[i] alduçça tenhâ koynına Şanuram ebruñ girür mâh-ı şeb-ârâ koynına	Ruğların şevkiyla pür-dâğ itdi Bâkî sinesin Bir avuç berg-i gül-i ter koydu güyâ koynına	Gazel/204	---/---/---/---/---	
60a	Bâkî	Dilî al ey büt-i Çîn hayruña bir deyr eyle Saña bir büseye şatduk yüri var hayr eyle	Hayra gir dilde yir it diñle sözün Bâkinün Dil-i al ey büt-i Çîn hayruña bir deyr eyle	Gazel/205	---/---/---/---/---	
60a	Bâkî	Nesim-i şubh eser cân-baş olup âheste âheste Cihânda böyle cân virmiş degüldür böyle bir haste	Bir elde Bâkiyâ gül gibi sâgar var iken geldi Hayâl-i kâkül-i müşgîn-i sünbül şundi bir deste	Gazel/206	---/---/---/---/--- --	
60b	Bâkî	Gümüşden pâlehang ol serv-i ra'nânın miyânında Görünür mâh-ı tâbâdur hemân bir serv yanında	Görenler ol kemerde Bâkiyâ taş-ı melâhatde Yazılmış şemsedür dirler güzellik hânümânında	Gazel/207	---/---/---/---/--- --	
60b	Bâkî	Nergis-i mest bezm-i gül-şende Çeşmüne bende-i ser-efgende	Bulamaz dest-res bu dâ'ireye Bâkiyâ şimdi degme güyende	Gazel/208	---/---/---/---	
61a	Bâkî	Metâ'-ı bâde-i gül-reng şimdi ayakda Kumâş-ı zühd ü riya tûrmadan şatılmağda	Semend-i tab'a süvâr oldu 'azm ider Bâkî Belâgat ehline yâ Hû gönüller alçağda	Gazel/209	---/---/---/---/---	
61a	Bâkî	Eltâf-ı hüsün ü hulk-ı melâhat kemâlde Endâm-ı şekli ü kâmet ü kâddi' tidâlde	Bâkî letâfet-i gazel-i âb-dârünü Hağğâ budur ki görmedük âb-ı zülâlde	Gazel/210	---/---/---/---/---	
61b	Bâkî	Lebünü âl ile öpmiş ola mı peymâne İçeyim ölmez isem kanımı kana kana	'İyş ü 'ışret demidür çekme gam-ı devrânı Bâkiyâ gel berü sâgar çekelüm rindâne	Gazel/211	---/---/---/---/---	
61b	Bâkî	Çıkar eflâke derünüm şereri döne döne Dökülür hâke yaşum katreleri döne döne	Katre-i eşkine öykündi diyü Bâkinün Çarh-i hakkâk dolupdur cigeri döne döne	Gazel/212	---/---/---/---/---	
62a	Bâkî	Etrâf-ı çemen-zârı yine âb tolandı Gül-zâra girüp her yaña şalındı bulandı	Bâkî mey-i nâba yemin itdi dimişler Gül gibi ele sâgar alup içmez ol andı	Gazel/213	---/---/---/---/---	
62a	Bâkî	Çeng çün nâleme dem-sâz oldu Sâzlar içre ser-efrâz oldu	Bâkiyâ mihr ü vefâsın o mehün Çok tama' eyler idüm az oldu	Gazel/214	---/---/---/---	
62b	Bâkî	Çemende lâle geydi efsar-i Key Elinde tâc u taht-ı Behmen u deyr	Gönül virdük bu fanî mülke Bâkî Aceb gafletde kalduğ hey meded hey	Gazel/215	---/---/---/---	
62b	Bâkî	Şarâb-ı bezm-i gam zevkîn ne mîr ü ne vezîr itdi Anuñ keyfiyyetin benden su'âl eyleñ fakîr itdi	Ne gam endîşe-i zilletden ey Bâkî bu menzilde Hidâyet reh-beri luğın ana kim dest-gîr itdi	Gazel/216	---/---/---/---/--- --	
63a	Bâkî	Halk-ı 'âlem gül seveydi kâşkî bülbül gibi Ol lebi gonca baña tenhâ kalurdu gül gibi	Çeşmüm üzre görinen hün-bâra şanma Bâkiyâ Gözüm geldi şarâb-ı 'ışk-ı dil-ber mül gibi	Gazel/217	---/---/---/---/--- -/-	
63a	Bâkî	Tutsa câm-ı bâde -i gül-günî verd-i ter gibi Sâ'id-i sâkî olur şâh-ı gül-i ahmer gibi	Şad hezârân nev-bahâr olsa bu fanî bağda Bir gül-i bi-mâr açılmaz Bâkiyâ sâgar gibi	Gazel/218	---/---/---/---/--- -/-	
63b	Bâkî	Berfüñ eritdi bād-ı şabâ bağır yağını Yağdı çemende nergisün altun çerâğını	Mestâne soydu ol mehi Bâkî geçen gice Nâzûkluk ile çözdü muğaddem kuşağını	Gazel/219	---/---/---/---/---	
63b	Bâkî	Getürür başuma sevdaları dünyâ gamını Bu şikâyet nedir inşâf idelüm ey Bâkî		Gazel/220	---/---/---/---/---	

		Nice ' âkıldür o kim çekmeye ferdâ gamını	Sen şafâsın süresin il çeker yâ gamını		
64a	Bâkî	Ağlayup inlemeden derd ile tölâb gibi Oldı çehremde gözüm yaşları mizâb gibi	Şâyed ol servi kenâre getürem ey Bâkî Varayım yüz süreyim âyağına âb gibi	Gazel/221	...-/-...-/-...-/-
64a	Bâkî	Sitem ol husrev-i hûbâna geldi Kerem sultân-ı ' âlî-şâna geldi	Diler kim dâd ala Bâkî felekden Yüz urdı der ki Sultâna geldi	Gazel/222	...-/-...-/-...-/-
64b	Bâkî	' İşkuñuñ zahmeti hod cânuma rahmetler idi Dostum cevri ü cefâlar da ne zahmetler idi	Ten-i Bâkîyi ser-â-pâ kılıcın pârelese Şöyle vallâhi begüm cânına minnetler idi	Gazel/223	...-/-...-/-...-/-
64b	Bâkî	Kañı bir şîrin-suhan la'l-i şeker-bârûñ gibi Kañda gördi tûñi bir âyine ruhsârûñ gibi	Nükte-i mihr ü muhabbedür ser-â-ser Bâkîyâ Bulmaya ' işk ehli bir eglence eş' aruñ gibi	Gazel/224	...-/-...-/-...-/- .-
65a	Bâkî	Yâr olup ağıyâra âdemler begenmez ol perî Kendüye hem-râz idindi ya' ni bizden yegleri	Almaz oldum Bâkîyâ kühl-i cilâ mey-i ' aynuma Tütüyâ-yı çeşm idelden hâk-pây-ı dil-beri	Gazel/225	...-/-...-/-...-/- .-
65a	Bâkî	Sîne gencînesin ol hañcer-i bürrân deldi Bugün ol şüh-i dil-âra yine bir kân deldi	Bâkîyâ bezm-i belâda neye döndük görseñ Nâle -veş bağrumuzu nâle vü efgân deldi	Gazel/226	...-/-...-/-...-/-
65b	Bâkî	Çerâğ-i bezm-i vaşl olmağa bir şeb ' arızı nûrı Kefîl-i boymdur ol meh-likânûñ şem' -i kâfûrı	Virildi cânâ ey Bâkî nigârûñ manşıb-ı ' işkı Elifler na' llerdür sînedü tuğrâ-yı menşûrı	Gazel/227	...-/-...-/-...-/- --
65b	Bâkî	Esirgemek gerek[dir] ' aşık-ı dil-fiğârı ' Ale'l-huşûş ki [bir] bi-vefâ ola yârı	Hemîşe kâmet-i bâlânı vaşf ider Bâkî Bülend-mertebe bulsa ' aceb mi eş' arı	Gazel/228	...-/-...-/-...-/-
66a	Bâkî	Gül-şende küyün işideli serv oturmadı Zencîrler ile bağladılar âb tûrmadı	Bâkî lebinden oldu bize hayf o zâlimün Ammâ ne çâre n' cyleyelüm kimse şormadı	Gazel/229	--/-...-/-...-/-
66a	Bâkî	Çıka eflâke n' ola âteş-i âhum şereri Çarhdur encüm-i seyyârenün ey mâh yiri	Lebine öykünür ol husrev-i şîrin-sahnuñ Bâkîyâ halk ' aceb mi mezelenese şekeru	Gazel/230	...-/-...-/-...-/-
66b	Bâkî	Beñzetdiler o mâha diyü mihr-i enveri Biri birine koydı fiğânüm felekleri	Bâkî harîr -i kilik-i bedâyi' -nigârdur Şeh-bâz-ı dest-i fikretünün şit-i şeh-peri	Gazel/231	--/-...-/-...-/-
66b	Bâkî	Oldı dil bir büt-i şîrin-dehenün Ferhâdî Aña lâlâ geçünür Husrev ü Şîrin dadı	Cevre katlanmak olurdu n' idelüm ey Bâkî ' Ahd-i dilber gibidir şabrumuzuñ bünyadı	Gazel/232	...-/-...-/-...-/-
67a	Bâkî	Görinmez dağdan cismüm ser-â-pây Beni yakmağa cânâ kalmadı cây	Nişân itsün dil-i Bâkîyi gamzeñ Öñine müjeñ oklarıñı yay	Gazel/233	...-/-...-/-...-/-
67a	Bâkî	Çomaz ser-keşligin bu nefsi-i hod-rây Müdârâ eylesen vay itmesen vay	' Ağa kıl Bâkîye luftuñ İlähî Saña muhtâc eger yoñsul eger bay	Gazel/234	...-/-...-/-...-/-
67b	Zâtî	Seher dil bülbülü gördüm öter âheste âheste Şekersin goncaya râzın açar âheste âheste	Bu Zâtî mâ-hicrinle ciger kanun şarâb itmiş Oturmuş künc-i hâşretde içir âheste âheste	Gazel/235	...-/-...-/-...-/- --
67b	Zuhûrî	' Aş[ı]l[ı]m gün yüzünüñ nağşına şâhum ezelî Seni Nağkaş-ı ezel kudret eliyle yazalı	Ey Zuhûrî cümle yârâna yûri var hayr it Böyle rindâne desünler diyecek her gâzeli	Gazel/236	...-/-...-/-...-/-
68a	Necâtî	Gel ey zâhid temennâ kıl beni Hâkdan du' â eyle Di kim dâ' im anı bir dil-rübâyâ mübtelâ eyle	Necâtî ayağı tozunu cânâ alduñ çün Yûri yabanda bulmuşsin gözüñe tütüyâ eyle	Gazel/237	...-/-...-/-...-/- --
68a	Vecihî	Bağ-ı hüsn içre görüp sen gül-i nâzûk bedeni Bülbül oldum şanemâ dinleye bir lahza beni	Vecihî yok demeyüp büse ' ağa eylerise Göreyin haşr[e] degin var ola yârîñ deheni	Gazel/238	...-/-...-/-...-/-
68b	' İlmî	Hâşıl olursa yârûñ eşiginde kâmımız Ola firâz-ı ' arş-ı mu' allâ mağâmımız	Hâkan-ı dehre etmezüz ey ' İlmî serfûrû Cânân olursa ger göz ucuyla selâmımız	Gazel/239	--/-...-/-...-/-
68b	?	Hâl-i zârımdan bu halk-ı ' âlemiñ âğâhı yok Hayf kim şehri-i diyâr-ı zulm u cevriñ şâhı yok	Ol bütüñ meşeli şanem-vâr derdimiş dime Bî-haberdür andan ol vallâh yok billâh yok	Gazel/240	...-/-...-/-...-/- .-
69a	' İlmî	Küyüña vardım gice seyr eyledim cânân yok Âsitânın şöyle tenhâ buldım aşı-ı cân yok	Dirhem ü dînârsız dil-ber seversin ' İlmîyâ ' Aşık-ı dîdar olursan vuşlat-ı imkân yok	Gazel/241	...-/-...-/-...-/- .-
69a	' İlmî	Muñarrâdur ruñ-ı renginiñ ey gönce gül-i terden Muşaffâdur şarâb-ı la' l-i nâbîñ âb-ı Kevşerden	Ne hâletdir bu kim ' İlmî ölüerken meyle lâya' kıl Dañı geçmez gönül câm-ı şarâb-ı la' l-i dil- berden	Gazel/242	...-/-...-/-...-/- --
69b	' İlmî	Tâ ezel haste gönül bende-i fermânûñ idi Görmedin dîdesini ' aşık-ı giryânûñ idi	Çeşmüm Tatârı gönül mülkünü târâc idicek Diyeler ' İlmî zamân ile bu bir hânûñ idi	Gazel/243	...-/-...-/-...-/-
69b	' İlmî	Dil-ber gibi dil-berde cefâ destim olmaz ' Aşık gibi ' aşıkda begim bî-elem olmaz	Kim ki getüre gönülne fikri-i mey-i la' lün Ey ' İlmî anuñ hâne-i kalbinde gam olmaz	Gazel/244	--/-...-/-...-/-
70a	' İlmî	Gam degildir cevri-i cânân ile kılsam âh u zâr Güc gelür ammâ cefâ-yı rûzgâr-ı zür-kâr	Yâre karşı ' İlmî-i üftâdeyi gördüm melûl Sînedü dest-i niyâz-ı virde rüy-ı i' tizâr	Gazel/245	...-/-...-/-...-/- .-
70a	' İlmî	Süz-ı ' işkuñ şiddetinden gözlerim giryân olur Kim hevâ-germ olsa gâyet ' âkıbet bârân olur	N' ola ' İlmîñ gözi pür-nem sözi pür-süz ise Ehl-i ' işkuñ bağı biryân dîdesi giryân olur	Gazel/246	...-/-...-/-...-/- .-
70b	' İlmî	Hoşdur ruñuñla vechiñ eyâ seyyidü' l -	' İlmî hât u cemâlini zeyn ide beñleri	Gazel/247	--/-...-/-...-/-

		beşer E'l-ḥamdü lillezî ḥalaḳa'ş-şemsü ve'l- kamer	Yâ ḫâlî' u'l-kevâkib ü fî'l-leylü ve's-seḫer			
70b	'Ubeydî	Şamma beni nâyle cihândan güzer itdüm Gördüm seni ey 'âkıllı uyursan ḥayr itdüm	Bu şürete koyınca 'Ubeydî ben o cânı Mihnet ocağı içre nice cânlar eritdüm	Gazel/248	--/--/--/--	
71a	Nehrî	Gitdi 'âklum baña tedbir eyle Zülfün boynuma zencir eyle	Nazm-ı şehârün ile ey Nehrî Çeşm-i caduları teşhir eyle	Gazel/249	--/--/--/--	
71a	'Ubeydî	Nice dil tûrüne nişân olsun Nice bir kâmetüm kemân olsun	Şakla dilde 'Ubeydî fâş itme Gam-ı dil-dârı ço nihân olsun	Gazel/250	--/--/--/--	
71b	Nâmî	Lebîne mül' mi disem ḡonca-yı ra' nâ mı disem Yüzüne gül mi disem lâle-yi ḥamrâ mı disem	Nâmî geh ḳand-i lebûn geh ruḫunu yâd eyler Aña tûḫî mi disem bülbül-i ḡüyâ mı disem	Gazel/251	--/--/--/--	
71b	'İzzetî	Ne revâdur ki ey perî şâne Tolaşa kâkül-i perîşâne	Fikr-i naḳş-ı şanemler ile tolu 'İzzetî sinem oldu tebhâne	Gazel/252	--/--/--/--	
72a	Üsküplü İshâk Çelebi	Bizden yüzün çevirdi yine mâh-pâremüz Yoḳdur cihânda [bu] güzelden sitâremüz	İshâḳ neydi tevbe güzel sevmege velî Bir dürlü geldi neyleyeyim istihâremüz	Gazel/253	--/--/--/--	
72a	?	Şâd oldu yâr nişâne-i cân-ı şarâb ile ḡüyâ açıldı ḡonca-yı gül âfitâb ile	Başî ḡöge irişdi seveliden seni ḫüsn Eflâke çıkdi eşḡüne intisâb ile	Gazel/254	--/--/--/--	
72b	Şinâsî	Ey ḳaşî yâ nâvek-i müjgâniña sinem nişân Ḥançer-i bürrânîña cânüm fedâ olsun revân	Mışr-ı ḫüsn içre melâḫat taḫtınun şanı bugün Ey Şinâsî 'abd-i şâhum ol efendümdür hemân	Gazel/255	--/--/--/--	
72b	Muhibbî î	Ḥalk içinde mu' teber bir nesne yoḳ devlet gibi Olmaya devlet cihânda bir nefes şîḫat gibi	Ger ḫuzır itmek dilersen ey Muhibbî fâriḡ ol Olmaya vaḫdet maḳâmı küşe-i 'uzlet gibi	Gazel/256	--/--/--/--	
73a	Necâtî	Eyü ider müjesi sinemi eḡâr eyler Ḥoş ider ḡamzeleri ḡönlümü bîmâr eyler	Ey Necâtî şacı-dârundan anuñ geñ yürî var Yoḳsa bu dâr-ı cihânı başuña tar eyler	Gazel/257	--/--/--/--	
73a	Necâtî	Ḳucmaḡa el virmeyen serv-i dil-âradan n'olur A benim çok sevdüğüm ḳurî temâşadan n'olur	Vâḳî'a ile bağlayamazsın Necâtînin ḡözün Düşün ise ḫayr ola soḫî bu rüyâdan nolur	Gazel/258	--/--/--/--	
73b	Necâtî	Ḳaşun kemânî ḫâlini iller ḳaçan bilür Ḳatı baḡırlı olduḡun anuñ çeken bilür	'Uryânlıḡ ile cânı çıkupdur Necâtînin Tâbütü ḫıl'at ü kefeni pîreḫen bilür	Gazel/259	--/--/--/--	
73b	Necâtî	Bir alay oldu perî şiveli âḫü begler ḡözi âḫûlarun alayına yâḫü begler	Ne Necâtî ne güzeller ne selâmu ne 'aleyk Fâriḡuz idemezüz kimseye tapu begler	Gazel/260	--/--/--/--	Gazel 6 beyitten oluşmaktadır. Beyit 6, kenara yazılmıştır.
74a	Necâtî	Gerçi güzeller ipini zülfün uzatdılar Ḥaḳḳa ki boylarınca yazuḳlara batdılar	'İd-i vişâlün istediḡi için Necâtî Güzeller üçgeldiler öḡet tonatdılar	Gazel/261	--/--/--/--	
74a	Necâtî	Zülf-i dil-ber kim 'izâr-ı dil-rübâ üstindedür Süre-i ve'l-leylüdür kim ve'd-ḫuḫâ üstindedür	Nice ayrılusun Necâtî 'ışḳ-ı dil-berden kim ol Bir Ḥümâdur ki âşiyâmı ol hevâ üstindedür	Gazel/262	--/--/--/--	
74b	Hayâlî	Gülşende dönüp 'âşık-ı bî-pâke benefşe Dildâra bakup secde ider ḫâke benefşe	Billâhi Ḥayâlî gibi şâhum nice beñzer Yelken doruda bir yakası ḫâke benefşe	Gazel/263	--/--/--/--	
74b	Misâlî	Güller üstüne düşünce seḫer Didi bülbül ki jāleye çî ḫaber	Zahmîña merhem urmadıysa ḫabîb Gam yeme ey Mişâlî ol de yeter	Gazel/264	--/--/--/--	
75a	Ümidî	Ruḫun 'arz eyle cânâ- şüret-i rahmânı ḡörsünler Ḥırâm it nâzeninim ḳudret-i yezdân ḡörsünler	Bu nazm-ı ḡüher ebrini iderse ḡüş cânâne Ümidîye nic'olur luḫ ile iḫsânı ḡörsünler	Gazel/265	--/--/--/--	
75a	Üsküplü İshâk Çelebi	Mihnet u hecr ile günden güne bîmâr oldum Yâ llâhî ne 'aceb derde giriftâr oldum	Ḳafes-i hecre giriftâr olıcaḳ fâyide ne ḫut ki İshâḳ bu ben bülbül-i ḡülzâr oldum	Gazel/266	--/--/--/--	
75b	Aḫmed Paşa	Añsam lebûni cân deheninden şeker çıkar Avuñsam düşüni dide-i terden ḡüher çıkar	Aḫmed aceb mi cennet-i küyüñdan olsa dür Bilmezlik ile âdem elinden neler çıkar	Gazel/267	--/--/--/--	
75b	Ca'fer	Vaşlını virme cânâ beḡceḡüzüm Şatma cânı cihâna beḡceḡüzüm	Ca'ferin ḳaşdı vaşf-ı ḫüsnündür Şi'r erde bahâne beḡceḡüzüm	Gazel/268	--/--/--/--	
76a	Şem'î	Yüz cefâ gelse ey şanem senden Bu ne sözdür ki uşanam senden	Ruḫların [ya]ḳıla Şem'î gibi Şubḫ-ı vaşluña [de]ḳ yanam senden	Gazel/269	--/--/--/--	
76a	Üsküplü İshâk Çelebi	Olup dil bir niḡârün mübtelâsı Yolında ölmüdür derd ü belâsı	Nezakete seni tenhâca İshâḳ Ne var imiş öpe hey ḳuculası	Gazel/270	--/--/--/--	
76b	Hâverî	Seni ḡözlerdi çeşm-i ḫün-feşânüm nice demlerle Gel ey nür-ı başar merdümlük et demler ḳademlerle	Nice zünnâr 'ışḳa Ḥâverî bel baḡlamayam kim Der ü divâr-ı deyr-i dil pür olmuşdır şanemlerle	Gazel/271	--/--/--/--	
76b	Emrî	Seni koyup dil ü cân gaynıya mâyil mi olur Ḡökde ḫurşide iren zerreye kāyil mi olur	'Arz idem dirdi ḡözi yaşlarını Emrî saña Ḡüneşe leşker-i seyyâre muḳâbil mi olur	Gazel/272	--/--/--/--	
77a	?	Bize yârün yañaḡı lâle yiter	Sen de eḡlenmeḡe ḫayâl ḡönül	Gazel/273	--/--/--/--	

		Bitmesün gülsitânda lâ yiter	Saňa eglence âh ü nâle yiter		
77a	?	Gerçi kim leblerüni çeşme-i cân eylediler Fırkatüñ zulmeti içinde nihân eylediler	Gözlerüñ kanum içer şûr u gam için dehenüñ Ol iki mest gözün yok yire kan eylediler	Gazel/274	...-/-...-/-...-/-
77b	'Amrî	Câmî bir dil-rübâya ısmarla Aradan çık Hüdâya ısmarla	Kühl için hâk-i pâyin ister iseñ 'Amriyi bād- ı şabâya ısmarla	Gazel/275	...-/-...-/-...-/-
77b	Gubârî	'İşk ile 'azm- ı küy-ı yâr itdüm Raht u bahtımı âşikâr itdüm	Tâ ki zerrem ire diyü ögünse Ey Gubârî tenüm gubâr itdüm	Gazel/276	...-/-...-/-...-/-
78a	'Amrî	Yüregüm 'ışk ile göyünmüşdür Kara bağrum benüm döğünmüşdür	Ye gamı nağdin irtiye komayup Çünkü 'Amrî yiyen öğünmüşdür	Gazel/277	...-/-...-/-...-/-
78a	Necâtî	Bir içim şu dilerüz hançer-i bürrânüñdan N'ola bir kere içirseñ ne çıkar yanundan	İtlerinden bugün ön añdı Necâtî seni yâr Yine mümtâz olasın gibi sen aqrânüñdan	Gazel/278	...-/-...-/-...-/-
78b	Sâ'î	Yine sevdâ-yî zülfün 'aql u fikrim târ u mâr itdi Dil- i miskinimi furrân hevâsı bî- karâr itdi	Derünüm tîre idi şâm-ı hicrânunda ey Sâ'î Bugün hürşîd- i rüy-ı yâr şevki tâbdâr itdi	Gazel/279	...-/-...-/-...-/-
78b	'Ubeydî	Meyve-yi la' l- i revân- bahşuñ umarmış ağıyâr Olmasun bağ- ı cihândan gürin berhür- vâr	Şol kadar nâle ile oldı 'Ubeydî hem- dem Cân ölüre eger zâr olur ey dil bî- zâr	Gazel/280	...-/-...-/-...-/-
79a	Taşlıcalı Yahyâ	Sevdüm ol yârı mübtelâ oldum Kendü kendüme bir belâ oldum	Begligüm var cihânda ey Yahyâ Yâr işigünde bir gedâ oldum	Gazel/281	...-/-...-/-...-/-
79a	Mesihî	Düşnâm- ı telh- i la' lüñi cânum şeker şanur Bed- nâm- ı 'ışkñ olmağı gönülüm hüner şanur	Her kim ki mîstar üzre Mesihî sözün göre İbrişim üzre dizilü dürr ü güher şanur	Gazel/282	...-/-...-/-...-/-
79b	Bâkî	Fitneniñ 'âlemin ol kâmet- i bälâdan bil Her belâ kim yitişür 'âlem- i bälâdan bil	Devlet- i dâr- ı cihân devr- i zamân ey Bâkî Pây- i dâr olmaduğın kıssa- ı Dârâdan bil	Gazel/283	...-/-...-/-...-/-
79b	Hâfızî	'İd- i vaşluna nigârüñ beni kurbân eyleñ Bir gedâyım 'adem iklimine sultân eyleñ	'İşkunüñ gencine virâne imiş mesken olan Ey gam- ı guşsa- ı dil Hâfızî virân eyleñ	Gazel/284	...-/-...-/-...-/-
80a	İlâhî	Koma bülbül koma fiğân eyle 'İşk[ı] 'âlemde dâsitân eyle	Yâ İlâhî beni de bülbül- vâr 'Ömrüm[ı] zâr- ı nâ- tûvân eyle	Gazel/285	...-/-...-/-...-/-
80a	'İşretî	Ey şâh- ı ser- firâz nazîrñ mi var senüñ Yâ ben kuluñdan özge esirñ mi var senüñ	Yârñ gülesinden ırağ olma 'İşretî İki cihânda bir dağı yirñ mi var senüñ	Gazel/286	...-/-...-/-...-/-
80b	Nazmî	Baňa cevri itme ey nigâr şakın Saňa hayr itmez âh u zâr şakın	Bî- vefâlar yoluna cân nağdin Eyleme Nazmiyâ nişâr şakın	Gazel/287	...-/-...-/-...-/-
80b	Bâkî	Cevri ile terk ider mi kişi şehr- i yârımı Lâyîk midür ki terk ide küş şehriyârımı	Cân virdi şevk- i hüsnüne Bâkî- i haste- dil Pür- nür ide Hüdâ- yı Te' âlâ mezarımı	Gazel/288	...-/-...-/-...-/-
81a	Hayretî	Dostum bî- gayret [ü] bî- 'âr imişsin añladum Hep baňa didüklerince var imişsin añladum	Hayretiye vefâ itseñ idersin biñ cefâ Dostluk yolunda nâ- hem- vâr imişsin añladum	Gazel/289	...-/-...-/-...-/-
81a	Revânî	Terk itdi küyüñ yine ağıyâr idüp sefer Her kim işiti didi ki fi' n- nâri fi' s- sağar	Tîğ- ı cefâ ile diler isen Revânîyi Ölsün mi n' eylesün seni ey bî- vefâ sever	Gazel/290	...-/-...-/-...-/-
81b	Âhî	Yerde âteş- i âh- ı seşer- gâhum benüm Toxinur çarhuña bir gün ey felek âhum benüm	Odlara yan Âhî kim yakduk cihâni odlara Odlara yansun göreyim nâle- yi âhum benüm	Gazel/291	...-/-...-/-...-/-
81b	Necâtî	Büse lutf it saňa cân ile harîdâr olana Cân yidürmek gerek ey gonca- dehen yâr olana	Ger Necâtî gama düşdü ise ço cânı çıksun Niye virürdi gönül böyle sitem- kâr olana	Gazel/292	...-/-...-/-...-/-
82a	Yetimî	Ey bād- ı şabâ tez iriş ol yâre ben öldüm Bir bir de benim derdimi dil- dâre ben öldüm	Âvâre olup ver bunı bîmâra Yetimî İmzeze elüm ol gözi mekkâre ben öldüm	Gazel/293	...-/-...-/-...-/-
82a	İshâk Çelebi	Bir belâyâ şabr iderdüm miñnet- i yâr olmasa Yâr cevri n' eyleyeydi ta' n- ı ağıyâr olmasa	Rahm idüp İshâka cânâ şuret- i hâlün yazup Saňa kim iş'âr iderdi nazm- ı eş'âr olmasa	Gazel/294	...-/-...-/-...-/-
82b	Necâtî	Nigârâ tütiyâ- yı çâk - ı pâyüñ özge dârüdür Çekersem sürmeden eksük degüldür göz terâzüdür	Hayâl- i çeşm- i fanî uyandı gözün aç miskin Necâtî 'âşikâ bu yolda büyük düşmen uyhudur	Gazel/295	...-/-...-/-...-/-
82b	Selîmî	Tâ mu' teber kâkütüñ hoş ide şalmışdur kemend Bağlamışdur boynunu zencîr- i zülfün bend bend	Ey Selîmî hatt- ı sevdâsundan anuñ baş çeken Pârelenün tîğ- i miñnet ile kalem bend bend	Gazel/296	...-/-...-/-...-/-
83a	Mesihî	Hoş idi vuşlat olsa 'âdetümüz Lâk yokdurur ol sa' âdetümüz	Çekdi cânân Mesihî dil- dâra Ancağ aña yetişdi küdretümüz	Gazel/297	...-/-...-/-...-/-
83a	Sihri	Tîğ- ı cevriñle yara yaradur cismüm Ne' aceb pâre pâredür cismüm	Sihriyâ tîğ- ı cevri- i dil- ber ile Başdan ayağa yara yaradur cismüm	Gazel/298	...-/-...-/-...-/-
83b	Hayretî	'Âşik- ı didârıñum didâr hakkı çün begüm Nür- ı pâk- ı Ahmed- ı Muhtâr hakkı çün begüm	Hayretî abdâl[ı] kılma hün - ı vaşluñdan ırağ Tekye- i Hâkda olan esrâr hakkı çün begüm	Gazel/299	...-/-...-/-...-/-
83b	Necâtî	La' l- i güher- engizüñ şekker- şiken olmuşdur Gîsü- yı dil- âvizüñ müşg- i Hutun olmuşdur	Husrev ideli himmet bî- çâre Necâtiye Şeyhî [gibi] eş'âr- ı hûb- ı hasen olmuşdur	Gazel/300	...-/-...-/-...-/-
84a	Necâtî	Yâr kâ' ıl olcağ mihr ü muhabbet az olur Anuñ içündür niyâz chline dâ'im nâz olur	Fitne- i âhîr zamân oldı Necâtî sözleri Her gazel kim didi bir mañbûb- ı hoş- âvâz olur	Gazel/301	...-/-...-/-...-/-
84a	Mesihî	Şaçlaruñ Hindü vilâyetlerinüñ 'anberidür Ruñda ki hâl ü hañuñ Rüm ili dilberleridür	Şol kadar âh okını urdı Mesihî feleke Kî gönler didiler kolhna kuvvet yiridür	Gazel/302	...-/-...-/-...-/-
84b	Usûlî	Gönül sevdi yine bir hûb zâtı Kî gören kişiniñ gider hayâtı	Uşulî vechidir ol nür- ı pâkiñ Bu rûhum rahâtı cânım hayâtı	Gazel/303	...-/-...-/-...-/-
84b	Şem'î	Bu kemâl- i lutf kim vermişdir Allâhum saňa Virmemişdür kimseye illâ ki ey mâhum saňa	Düd- ı âhî Şem'îñün serkeşlik eyler dem- be- dem Korkaram bir gün irişür ey yüzi mâhum saňa	Gazel/304	...-/-...-/-...-/-
85a	Hayâlî	Kaşın hilâfını meh- ı tábâna virmezsin Şem' - ı ruñuñ mihr- ı draşşâna virmezsin	Ben ol Hayâlîyim ki eşigün gedâlığın Taht- ı 'Acemle milket- i 'Osmana virmezsin	Gazel/305	...-/-...-/-...-/-
85a	Halîmî	Bir dem bir degil ey gül- ı handânüm efendi Serv ü semenüm bağ ile bostânüm efendi	Cevri itme Halîmiye gel mâh- ı 'azizim İncitme beni cevriñ ile cânüm efendi	Gazel/306	...-/-...-/-...-/-
85b	Mesihî	Ey yüzün âyine- i 'âlem- nümâ Hatt- ı la' lüñ âyet- i fîha şifâ	Yoglaya vaşluñ Mesihî bendeñe Göz ucılaya kıl ırağdan merhabâ	Gazel/307	...-/-...-/-...-/-
85b	Müsâ	Dil alan dil- rübâcugum gelsün Dil- ber- i dil- güşâcugum gelsün	Gitdi yâd etdi dimedi hergüz Müsâ- yı mübtelâcugum gelsün	Gazel/308	...-/-...-/-...-/-

*NOT: Bu mecmuada mensur bir bölüm bulunmamaktadır.

4. SONUÇ

Yapmış olduğumuz çalışmada İngiltere British Library'deki Or. 7085 numaralı şiir mecmuasının çevriyazı metnini ve MESTAP tablosunu yayımlanmış divanlarla mukayese ederek oluşturduk. Metni oluştururken vezne ve anlama dayalı olarak kimi zaman mecmuayı kimi zaman da divanları esas aldık. Yaptığımız çalışmadan elde ettiğimiz sonuçlar şöyledir:

- 1) Mecmuada 4 kaside, 308 gazel olmak üzere toplam 312 şiir yer almaktadır.
- 2) Okunaklı talik yazısı ile 45 derecelik eğik açıyla kaleme alınmıştır.
- 3) Mecmu 85 varaktan oluşmaktadır. Her bir sayfada 20 satır mevcuttur.
- 4) Sayfaların etrafında altın süslemeli cetveller vardır.
- 5) Mecmu, Dîvân-ı Bâkî başlığıyla başlamaktadır. Ancak 312 şiirden sadece 191'i, Bâkî'ye aittir, gerisi başka şairlere aittir.
- 6) Mecmuada toplam 45 şairin muhtelif şiirleri tespit edilmiştir.
- 7) Mahlası olmadığı için şairi tespit edilememiş 6 gazel vardır.
- 8) Bazı gazelerde mahlas beyit olmamasına rağmen varığın üst kısmına şairin mahlasının not düşüldüğü görülmüştür.
- 9) 15. yüzyıldan 17. yüzyıla kadar olan geniş zaman diliminde yaşamış şairlerinin mecmuada yer aldığı görülmektedir.
- 10) Sihri'ye ait olan 298 numaralı gazelin herhangi bir aruz kalıbına uymadığı görülmektedir.
- 11) Aslı beş beyitten uzun olan gazellerin bazı beyitlerine yer verilmeyerek beş beyte indirildiği görülmektedir.
- 12) Bazı gazellerin sonuna beyit sayılarını tamamlamak için "müfred" başlığı adı altında beyit eklenmiştir.
- 13) Bazı beyitlerde ise divana göre kelime noksanlığı olduğunu gözlemlenmiştir. Bazı varakların derkenarına gazelde eksik olan kelimeler not edilmiştir. Bu da nüshanın musahhah bir nüsha olduğunu gösterir.
- 14) Tezkirelerde yer almayan Nehrî mahlaslı bir şairin bir şiirini tespit edilmiştir.
- 15) Şiirler karşılaştırırken divanlarda yer almayan gazellerin de mecmuada olduğunu tespit edildi. Bunlar: Zâtî'ye ait olan ve 31 ve 235 numaralarda yer alan gazeller, Nâmî'nin 251 numaralı gazeli, Şem'i mahlaslı şairin 269 numaralı gazellerdir.

KAYNAKÇA

- Açıl B. (2016). *Hâverî (Ö. 1565) Ve Dîvânçesi*. Dicle Üni. Sosyal Bilimler Enst. Dergisi, 16 (8), 172-216.
- Akdoğan Y. (trs.) *Ahmedî Dîvânı* T.C. Ktb. E-Kitap: Ahmedî Dîvânı (Ktb.Gov.Tr)
- Arslan Ö. (2013). *Ubeydî Dîvânı (Metin İnceleme)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Avşar Z. (trs.) *Revânî Dîvânı*: T.C. Ktb. E-Kitap: Revânî Dîvânı (Ktb.Gov.Tr)
- Aydemir Y. (2001). "Şiir Mecmuaları Ve Metin Teşkilinde Mecmuaların Rolü", *Bilig*, S. 19, Kazakistan: Hoca Ahmed Yesevi Üniversitesi, S.147- 155.
- Çavuşoğlu M. (1977). *Taşlıcalı Yahya Bey - Dîvan (Tenkidli Basım)*, İÜEF Yay. İstanbul.
- Çavuşoğlu M. (1979). *Amrî Dîvan*, İÜEF Yay. İstanbul.
- Çavuşoğlu M. (1989). *Üsküplü İshak Çelebi Divanı*, Mimar Sinan Ü. Yay. İstanbul.
- Çavuşoğlu M. Ve Tanyeri M.A. (1981). *Hayretî Divanı, Tenkidli Basım*, İÜEF Yay. İstanbul.
- Devellioğlu F. (2010). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi Yay. Ankara.
- Devellioğlu F. (2009). *Yeni Tarama Sözlüğü*, TDK Yay. Ankara.
- İpekten H. (1974). *Karamanlı Nizâmî Hayatı Edebî Kişiliği ve Divanı*, Atatürk Ü. Yay. Sevinç Matbaa, Ank.
- İsen M. (1990). *Şeyhî Divanı*, Akçağ Yay. Ankara.

- İsen M. (1990). *Usûlî Divanı*, Akçağ Yay. Ankara.
- İsen M. vd. (2011). *Şair Tezkireleri*, Grafiker Yay. Ankara.
- Kaçalin M. S. (Trs.) *Âhî Dîvânı*, T.C. Ktb. E-Kitap: Âhî Dîvânı (Ktb.Gov.Tr)
- Karavelioğlu M. A. (2014). *Şem'î Dîvânı*, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Baş. Yay. Ankara.
- Köksal, M. F. (2012). "Metin Neşrinin Ana Esasları", *Türklük Bilimi Araştırmalar Dergisi*, 31, 179-209. Erişim Adresi: <https://Dergipark.Org.Tr/Tr/Pub/Tubar/Issue/16972/177348>. [Erişim Tarihi: 15.03.2020].
- Köksal, M. F. (2012a). *Şiir Mecmûalarının Önemi Ve Mecmûaların Sistematik Tasnifi Projesi (Mestap)*. E. N. İşli (Ed.), *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı İçinde (S. 409-431)*. Turkuaz Yay. İstanbul.
- Küçük S. (2015). *Bâkî Dîvânı*, TDK Yay. Ankara.
- Link1: www.bl.uk [E.T.:11.11.2020]
- Link2: Mestap (Şiir Mecmuaları Sistematik Tasnifi Projesi) - mestap.com [E.T.:21.10.2020]
- Link3:<http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com> [E.T.:21.11.2020]
- Mecmua BL (trs.) British Library'deki Or. 7085 Numaralı Elyazma Şiir Mecmuası, Londra.
- Mengi M. (1995). *Mesîhî Dîvânı*, Atatürk Kültür Merkezi Yay. Ankara.
- Pala İ. (2008). *Ansiklopedik Divân Şiiri Sözlüğü*, Kapı Yay. İstanbul.
- Poyraz Y. (2010). "Uzaktaki Yazmalarımız: İngiltere Ulusal Kütüphanesi'ne İlk Kaydedilmiş Divanlar ve Mecmû'alar" *The Journal Of International Social Research*, 3 (12), ss. 364-377.
- Poyraz Y. (2014). *Tayyar Mahmud Paşa Ve Divanı*, Etüt Yay. Samsun.
- Saraç M.A.Y. (2002). *Emrî Divanı*, Eren Yay. İstanbul.
- Tarlan A.N. (1945). *Hayalî Bey Divanı*, İÜEF Yay. İstanbul.
- Tarlan A.N. (1992). *Ahmed Paşa Divanı*, Akçağ Yay. Ankara.
- Tarlan A.N. (1968). *Zâtî Divanı (Cilt 1-3)*. İÜEF Yay. İstanbul.
- Uzun M. İ. (2003). "mecmua" md. *DİA*, C.28, ss.265-268

EKLER

